

Σάρλιτσα:

Μία σύγχρονη προσέγγιση στο Θερμαλισμό

Σάρλιτσα:

Μια σύγχρονη προσέγγιση στο Θερμαλισμό

σπουδάστρια : Παπαλέξη Κωνσταντίνα

επιβλέποντες καθηγητές : Σταυρίδης Σταύρος, Καραδήμας Κωνσταντίνος

Οκτώβριος 2019

περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία με θέμα “*Σάρλιτζα: Μία σύγχρονη προσέγγιση στο θερμαλισμό*” πραγματεύεται την έννοια του θερμαλισμού στο πέρασ του χρόνου, εστιάζει στην εφαρμογή του στον ελλαδικό χώρο και συγκεκριμένα στο νησί της Λέσβου μέσω των φυσικών ιαματικών πόρων και επιχειρεί να επαναπροσδιορίσει τις συνιστώσες του μέσα σε έναν τόπο ο οποίος είναι ιστορικά άρρηκτα συνδεδεμένος με το θερμαλισμό.

Αυτός ο τόπος δεν είναι άλλος από τη Θερμή Λέσβου, της οποίας το όνομα προδίδει την ύπαρξη λουτρών και θερμών ιαματικών πηγών . Η Θερμή, υπήρξε το πρώτο οικιστικό κέντρο στο νησί, προγενέστερο της Μυτιλήνης, και αποτέλεσε μέρος του “τρωικού” πολιτισμικού κύκλου με μεγάλη σημασία κυρίως λόγω της εγγύτητας της με την Τουρκία.

Οι συστηματικές ανασκαφικές έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή της Θερμής το 1929-1933 με επικεφαλής την Αγγλίδα αρχαιολόγο Winifred Lamb έριξαν φως στην προϊστορική ιστορία της περιοχής αλλά και ολόκληρου του νησιού. Η προϊστορική Θερμή είχε πέντε φάσεις ανάπτυξης. Η έκτη φάση της Θερμής κατά τη μέση Χαλκοκρατία βρίσκει τους κατοίκους να εγκαταλείπουν τον οικισμό τους και να αποσύρονται στο εσωτερικό του νησιού. Κατά την Γεωμετρική, Αρχαϊκή και Κλασική περίοδο, η Θερμή συμπεριλήφθηκε στην επικράτεια της Μυτιληναίας, ταγμένη στα βορειότερα σύνορά της , παραμένοντας ως αυτοτελές κράτος της Μυτιλήνης. Η ύπαρξη των θερμοπηγών στην περιοχή και η συνειδητοποίηση των φυσικών δυνατοτήτων τους, οδηγεί στη σταδιακή συγκέντρωση γύρω από αυτές και στη δημιουργία θεραπευτικών εγκαταστάσεων η χρήση των οποίων θα συνδυαστεί με τη λατρεία της Θεάς Άρτεμις. Κατά την ελληνιστική περίοδο η Θερμή παρουσιάζει σημαντική ανάπτυξη και η λατρεία της Άρτεμις αποκτά ουσιαστική υπόσταση. Η ιδιότητά της ως θεάς της ίασης συντέλεσε στην πλατύτερη απήχηση του ιερού στην περιοχή ενώ οι εγκαταστάσεις του υδροθεραπευτηρίου επεκτάθηκαν. Το μεγαλείο του θρησκευτικού και θεραπευτικού κέντρου της Θερμής μαρτυρείται από ένα πλήθος αρχαιολογικών ευρημάτων , θεμελίων οικοδομημάτων, επιγραφών και αρχιτεκτονικών μελών που βρέθηκαν διασκορπισμένα στην ευρύτερη περιοχή των λουτρών.

Οι θερμές πηγές στη Λουτρόπολη Θερμής οδήγησαν στην ανέγερση λουτρικών εγκαταστάσεων καθώς επίσης και ξενοδοχειακής μονάδας ονόματι “*Σάρλιτζα Παλλάς*” το 1908 με σχέδια Γάλλων αρχιτεκτόνων και ιδιοκτήτη τον Χασάν εφέντη Μολλά Μουσταφά. Από το 1910 και μετά η ιστορία των λουτροπηγών συνδέεται αναπόσπαστα με την πορεία του ξενοδοχείου “*Σάρλιτζα Παλλάς*”. Από αυτό περνάνε εξέχουσες προσωπικότητες ,όπως το 1915 ο Ελευθέριος Βενιζέλος. Στο αρχικό κτήριο έγιναν διάφορες προσθήκες με το πέρασμα του χρόνου, και μετά από μία περίοδο άνθισης της Λουτρόπολης , ξεκίνησε η περίοδος παρακμής από το 1933 μέχρι και το οριστικό κλείσιμο του ξενοδοχείου το 1980.

Οι πρώτες στοχευμένες ανασκαφικές εργασίες γύρω από την περιοχή των λουτρών έγιναν το 1936 με έξοδα της κοινότητας Θερμής και στη συνέχεια το 1962 από τον Σερ. Χαριτωνίδη. Οι νεότερες ανασκαφές που έγιναν το 1994 περιμετρικά του ξενοδοχείου “*Σάρλιτζα*”, που αποτελεί και την περιοχή μελέτης της παρούσας διπλωματικής εργασίας, πιστοποίησαν τη μεγάλη έκταση που καταλάμβανε το υδροθεραπευτικό κέντρο με την αποκάλυψη συγκροτήματος λουτρικών εγκαταστάσεων με χώρους που πιθανόν χρησιμοποιούνταν και ως λασπόλουτρα. Το λουτρικό αυτό συγκρότημα ανάγεται στη Ρωμαϊκή περίοδο.

Από το 1995 και μέχρι σήμερα παραμένουν ανεκμετάλλετες οι εγκαταστάσεις των λουτρών αλλά και το κτηριακό απόθεμα του μεγαλοπρεπούς ξενοδοχείου από το 1980. Οι κάτοικοι της Θερμής καταβάλλουν προσπάθειες για την αξιοποίηση των πηγών και την αποκατάσταση των κτηρίων χωρίς δυστυχώς κάποιο αποτέλεσμα.

Στόχος λοιπόν αυτής της διπλωματικής εργασίας είναι το ζωντάνεμα αυτού του τόπου ξανά, μέσα από έναν επαναπροσδιορισμό της έννοιας του θερμαλισμού.

Η δημιουργία μίας “υγρής πλατείας” στο κέντρο των ήδη υπάρχοντων κτηρίων , σε συνδυασμό με την τοποθέτηση χρήσεων πολιτισμού στο κτήριο του Σάρλιτζα, έχουν ως σκοπό την ανάδειξη και ενίσχυση της περιοχής μελέτης. Επιπλέον τοποθετούνται χρήσεις παροχής ιατρικών υπηρεσιών, χώροι ανάπαυσης , προσθήκες ελαφριών κατασκευών με τη χρήση μίας σύγχρονης παλαιόστρας, καθώς επίσης και υπόσκαφες εγκαταστάσεις στο ψηλότερο σημείο του οικοπέδου ,που εξυπηρετούν χρήσεις εσωτερικών λουτρών και βοηθητικών χώρων. Όλα αυτά σε συνδυασμό με την ανάδειξη των αρχαιολογικών ευρημάτων της περιοχής, την τοποθέτηση του υγρού στοιχείου ως κανάλι παράλληλα με τις κινήσεις , και ως διακοσμητική λίμνη σε στρατηγικά σημεία της περιοχής, δημιουργούν ένα σύγχρονο πολιτιστικό κέντρο θερμαλισμού μέσα στο οποίο οι ιστορικές διαστρωματώσεις της υδροθεραπείας είναι εμφανείς και ενισχύουν τη σημασία του.

summary

This thesis entitled "Sarlıza : A Modern Approach to the Thermalism" addresses the concept of the thermalism over the time, focuses on its application in Greece and specifically on the island of Lesbos via natural resources, and attempts to redefine its components inside an area that is historically inseparably connected to the thermalism.

This place is Thermi in Lesbos, whose name betrays the existence of baths and hot springs. Thermi, that used to be the first residential center on the island of Lesbos (prior to Mytilene), was part of the "Trojan" cultural circle, of great importance mainly because of its proximity to Turkey.

The systematic excavations carried out in the wider area of Thermi and led by the English archaeologist Winifred Lamb during the years 1929-1933, shed light on the prehistoric era of the area and the entire island. Prehistoric Thermi had five stages of development. The sixth phase of Thermi in the middle of the Bronze Age finds the inhabitants leaving their settlement and moving within the island. During the Geometric, Archaic and Classical Periods, Thermi was included in the territory of Mytilene, bounded on its northern border, remaining as an independent state of Mytilene. The presence of hot springs in the area and the realization of their natural potentials lead to a gradual human gathering around them and to the creation of therapeutic facilities whose use would be combined with the worship of Goddess Artemis. During the Hellenistic period, Thermi showed significant development and the worship of Artemis became essential. Her status as a goddess of healing contributed to the wider appeal of the sanctuary in the area as well as the hydrotherapeutic facilities were expanded. The grandeur of the religious and therapeutic center of Thermi is evidenced by a multitude of archaeological findings, foundations, inscriptions and architectural parts found throughout the wider area.

Hot springs in Loutropoli Thermis led to the construction of bathing facilities as well as a hotel complex called "Sarlıza Pallas" in 1908 designed by French architects and owned by Hassan Efendi Molla Mustafa. From 1910 onwards, the history of baths is inextricably connected to the Sarlıza Palace Hotel. Outstanding personalities, such as Eleftherios Venizelos in 1915, passed from the hotel. Several additions were implied over time on the original building, and after a flourishing period, the decline began from 1933 until the hotel was finally closed in 1980.

The first targeted excavation work around the bathing area was held in 1936 at the expense of the community of Thermi and then in 1962 by Sir. Charitonidis. Recent excavations carried out in 1994 around "Sarlıza" hotel, which is the case study of this thesis, attest to the large area occupied by the hydrotherapy center with the unveiling of a complex of spa facilities that were probably used as mud baths. This bath complex dates back to the Roman period.

The bathing facilities and the hotel have remained unused since 1995. Residents of Thermi have been making efforts to take advantage of the fountains and restore the buildings, unfortunately with no result.

The purpose of this thesis is the revival of this area, through a redefinition of the thermalism.

The creation of a "wet square" at the center of the existing buildings, combined with cultural uses in Sarlıza, intends to highlight and enhance the area. In addition, there are uses for medical services, restrooms, lightweight structures, as well as below the earth facilities, which serve as indoor baths and auxiliary spaces. All these combined with the emergence of archaeological finds in the area, the placement of the liquid element at strategic points in the area, create a modern cultural thermalistic center in which the historical layouts of hydrotherapy are prominent and reinforce its importance.

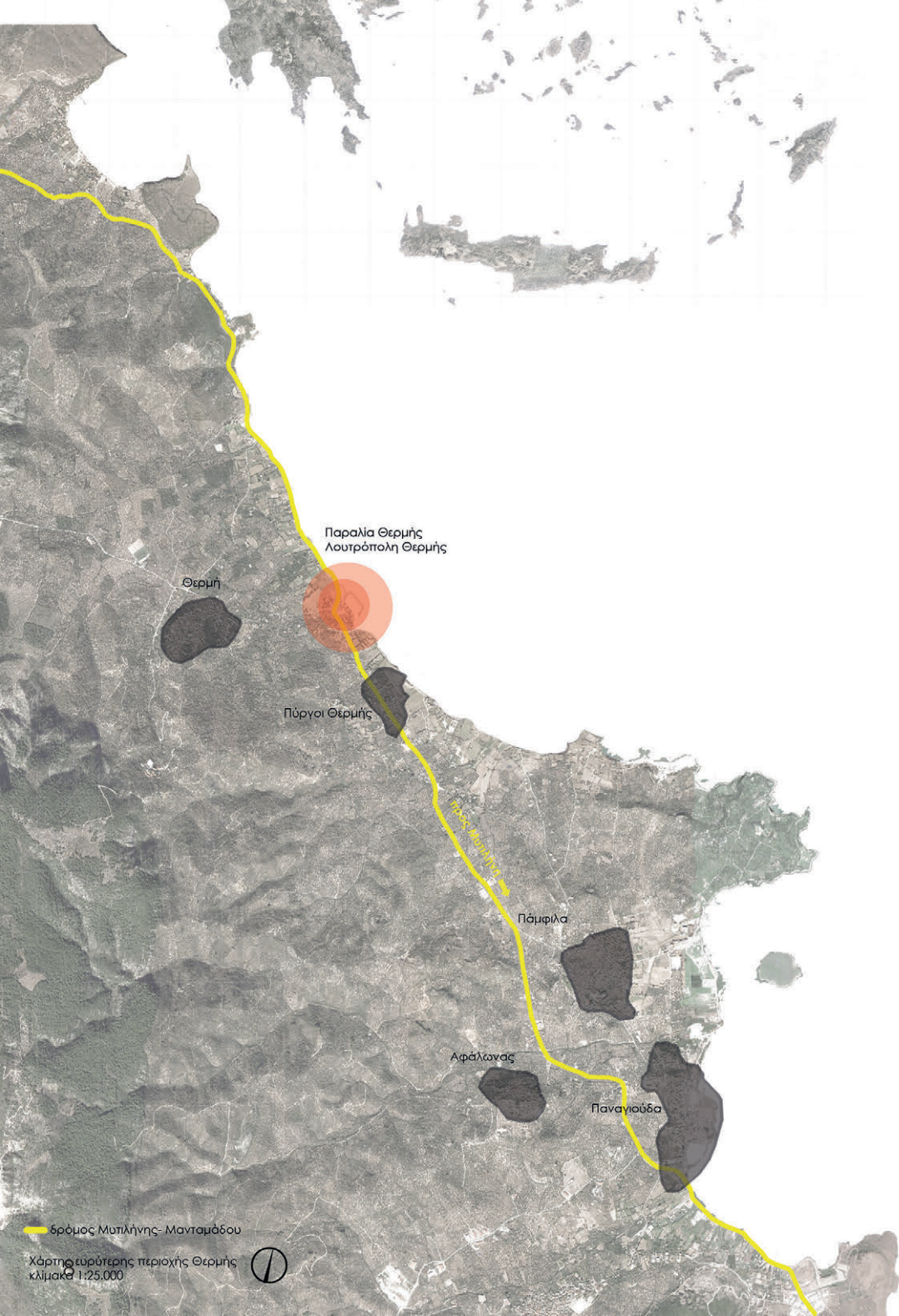
Περιεχόμενα/Contents

1. Η τοποθεσία / The Location	σελ/pg 8
2. Μεταναστευτικές ροές σε Ελλάδα και Λέσβο/ Migration flows to Greece and Lesvos	σελ/pg 10
3. Θερμαλισμός : ορισμοί, προέλευση και ιδιότητες θερμών πηγών / Thermalism: definitions, origin and properties of hot springs	σελ/pg 14
4. Μορφές υδροθεραπείας και ιαματικές πηγές στην Ελλάδα/ Forms of hydrotherapy and thermal springs in Greece	σελ/pg 16
5. Ιστορική εξέλιξη Θερμαλισμού/ Historical evolution of the Thermalism	σελ/pg 18
6. Ανάλυση ευρύτερης περιοχής Θερμής / Analysis of the wider area of Thermi :	σελ/pg 22
α. Ανάλυση ιαματικών πηγών περιοχής/ Analysis of thermal springs in the area	
β. Ανάλυση περιοχής μελέτης / Study area analysis	
γ. Υφιστάμενη χλωρίδα περιοχής / Area's existing flora	
δ. Ανάλυση κτηρίων περιοχής μελέτης/ Study area building analysis	
7. Πορεία ιδέας : διαγραμματική εξέλιξη ιδεάς/ Idea path: diagrammatic idea evolution	σελ/pg 36
8. Κτηριολογικό πρόγραμμα/ Building program	σελ/pg 39
9. Σχέδια : masterplan, κατόψεις, όψεις, τομές/ Drawings: masterplan, floor plans, views	σελ/pg 41
10. Διαγράμματα /Diagrams:	σελ/pg 56
α. Ανάλυση υγρών στοιχείων / Liquid element analysis	
β. Οικοδομικές λεπτομέρειες : πισίνα, κλιμακοστάσιο/παρατηρητήριο/ Building details: swimming pool, stairwell / observatory	
11. Φωτορεαλιστικές απεικονίσεις/ 3D renders	σελ/pg 62
12. Ευχαριστίες/ Thanksgiving	σελ/pg 67

1. Η τοποθεσία

χάρτης σχέσης Λέσβου - παράλιων Τουρκίας, ίδια επεξεργασία

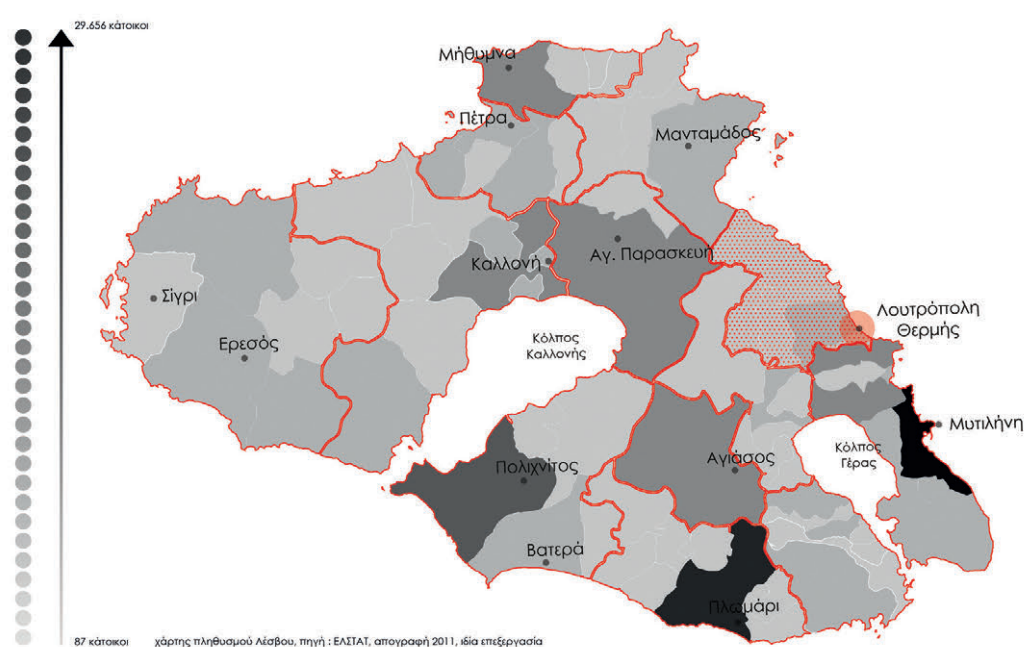

δρόμος Μυτιλήνης- Μανταμάδου

Χάρτης ευρύτητας περιοχής Θερμής κλίμακα 1:25,000

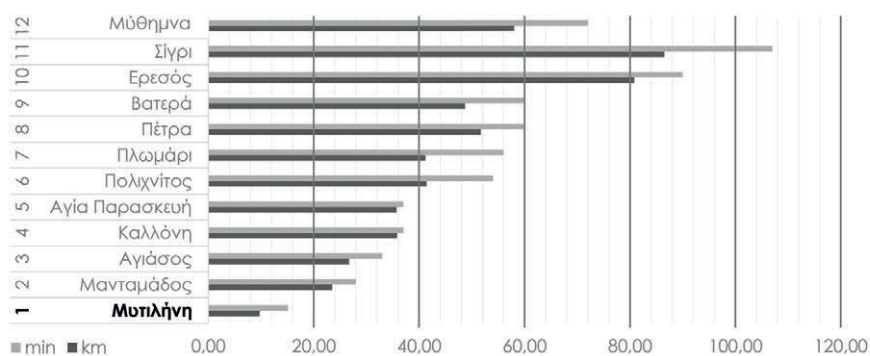

Δημοτικές ενότητες Λέσβου

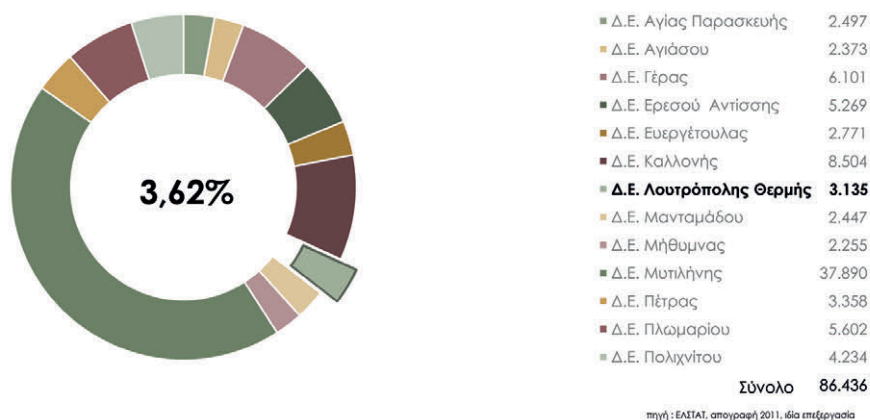

87 κάτοικοι χάρτης πληθυσμού Λέσβου, πηγή : ΕΛΣΤΑΤ, απογραφή 2011, ίδια επεξεργασία

Απόσταση και χρόνος βασικών περιοχών από περιοχή μελέτης

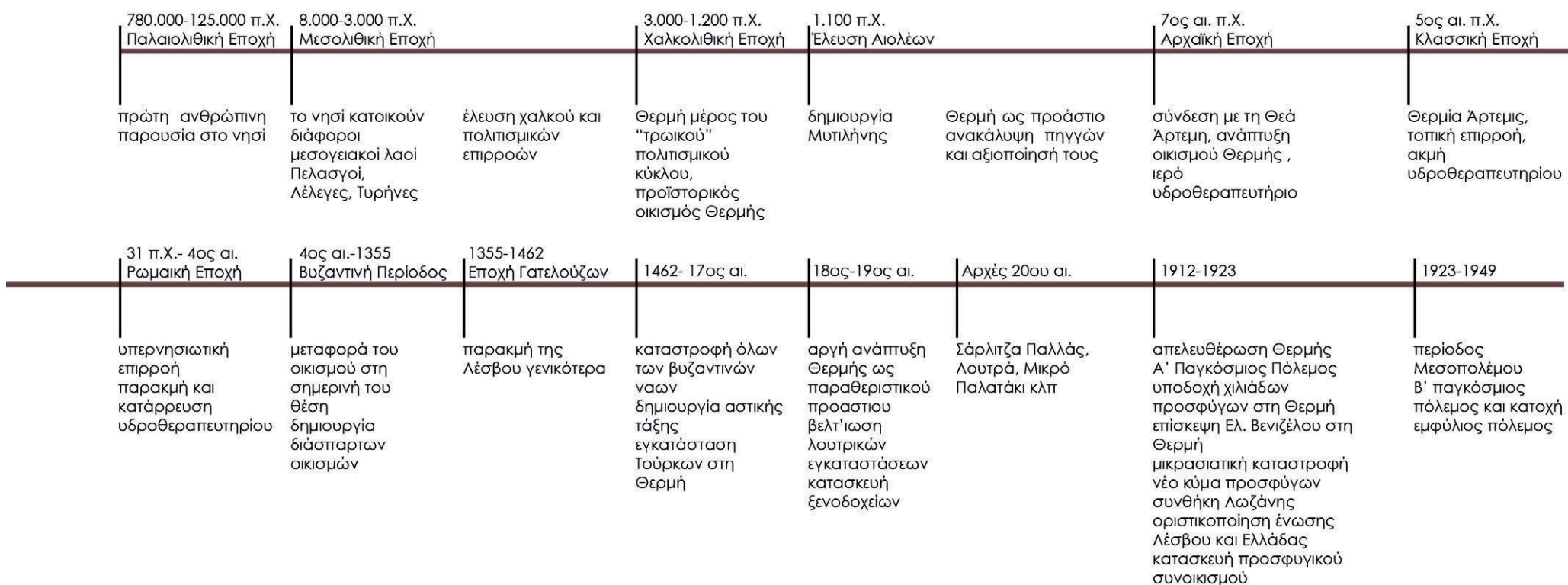

Πληθυσμιακά στοιχεία Δημοτικών Ενοτήτων Λέσβου

Βρισκόμαστε στην Παραλία Θερμής, στο κέντρο του Δήμου Λουτροπόλεως Θερμής, στα ανατολικά παράλια της Λέσβου, σε μια έκταση 20.000 στρεμμάτων περίπου. Είναι κατά κύριο λόγω πεδινή, που οριοθετείται στα ανατολικά από τη θάλασσα του Αιγαίου, στα δυτικά από τον ορεινό όγκο «Παλαμάς» και από τις άλλες διευθύνσεις από μικρούς λόφους. Συνορεύει στα νότια με τον Δήμο Μυτιλήνης και στα Βόρεια με τον Δήμο Μανταμάδου, με τους οποίους έχει **πολύ καλή επικοινωνία λόγω του επαρχιακού δρόμου**. Στα δυτικά συνορεύει με τον Δήμο Ευεργέτουλας και στα βόριο-δυτικά με τον Δήμο Αγίας Παρασκευής, που λόγω του «Παλαμά» η επικοινωνία είναι πιο δύσκολη. Ανατολικότερα πέρα του στενού της Μυτιλήνης κατά εφτάμιση (7,5) ναυτικά μίλια βρίσκονται τα παράλια της Μικράς Ασίας και στα δεκατέσσερα (14) ναυτικά μίλια βρίσκεται το Αϊβαλί. Επί αιώνες το στενό αποτελούσε τη δίοδο επικοινωνίας με τα παράλια της Μικράς Ασίας. Ο Λουτρότοπος Θερμής αποτελεί μικρό μέρος στο νότιο-ανατολικό άκρο της υδρολογικής λεκάνης Θερμής, η οποία έχει άξονες εξόδου στην παραλία. Η λεκάνη έχει εμβαδόν 36km². Το γεωμορφολογικό της ανάγλυφο συνίσταται από **ημιορεινούς- ορεινούς όγκους σε ποσοστό περίπου 95%**, ενώ το μικρό πεδινό τμήμα της αποτελεί η προσχωσιγενής πεδιάδα στην έξοδο της λεκάνης στον ευρύτερο χώρο των ιαματικών λουτρών. **Το πεδινό τμήμα στο χώρο των λουτρών παρουσιάζει πολύ ήπιες κλίσεις ανατολικά προς τη θάλασσα της τάξεως του 1.5%**. Στα περιθώρια του πεδινού τμήματος έχουμε έντονες κλίσεις. Το μεγαλύτερο υψόμετρο αποτελεί η κορυφή Γεράνιο με 451μ.

Ιστορικό Χρονολόγιο Θερμής Λέσβου

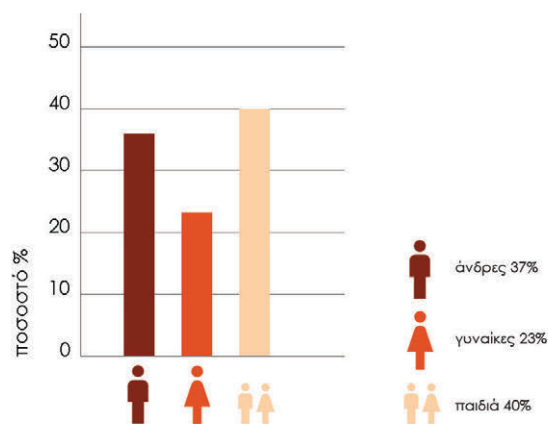

2. Μεταναστευτικές ροές σε Ελλάδα και Λέσβο

45% των αφίξεων στην Ελλάδα μέσω θαλάσσης κατά το 2019, πραγματοποιήθηκαν στο νησί της Λέσβου

διάγραμμα αφίξεων προσφύγων στον ελλαδικό χώρο

πηγή: Υπατη Αρχαιότητα του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες (διάστημα Ιανουάριος 2018-Σεπτέμβριος 2019)

ΟΗΕ για τους πρόσφυγες

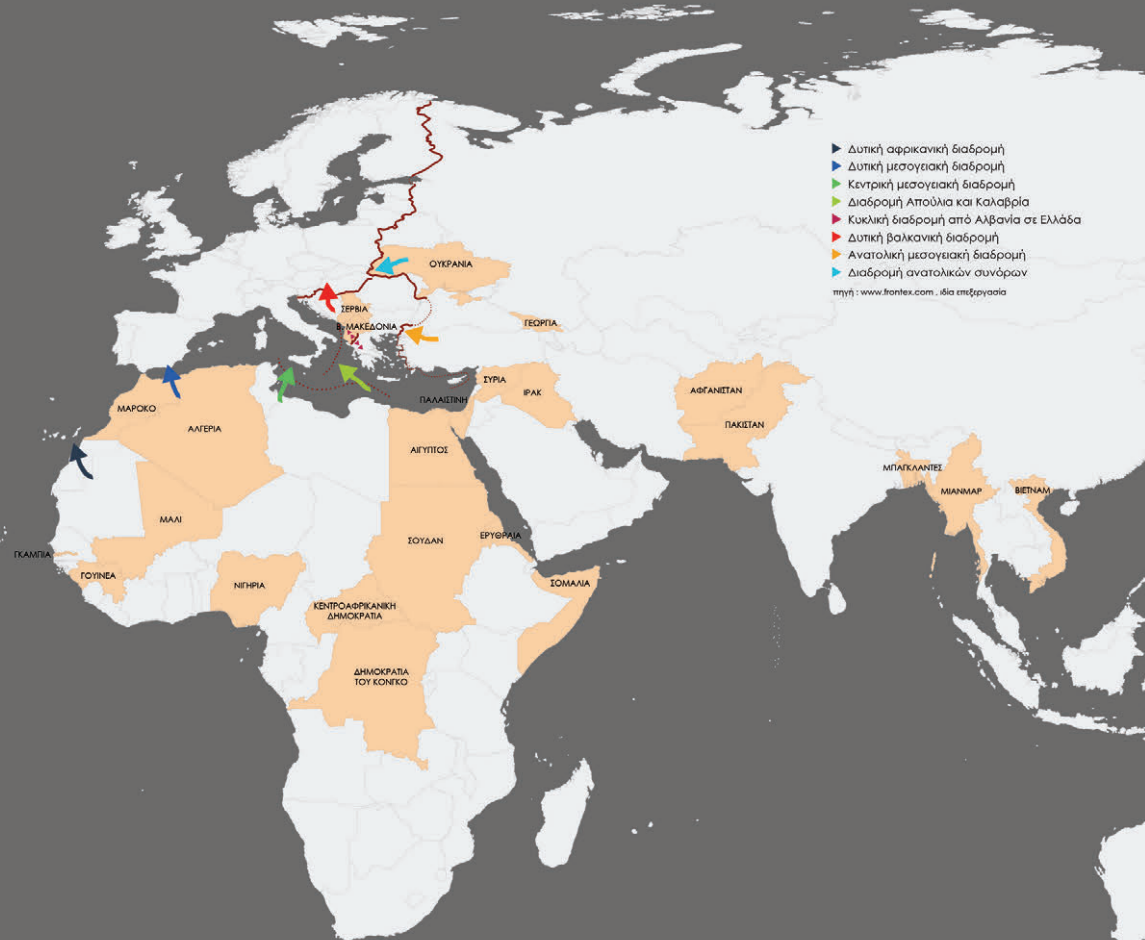
έτος	αφίξεις μέσω θαλάσσης	αφίξεις μέσω ξηράς
2019	35.848	9.749
2018	32.494	18.014
2017	29.718	6.592
2016	173.450	3.784
2015	856.723	4.907
2014	41.038	2.280

πηγή: Υπατη Αρχαιότητα του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες

χάρτης χωρών προέλευσης μεταναστών
πηγή: www.frontex.com, ίδια επεξεργασία

φωτογραφικό υλικό από το πλήθος προσφύγων στο νησί της Λέσβου
πηγή : προσωπικό αρχείο

φωτογραφικό υλικό από το πλήθος προσφύγων στο νησί της Λέσβου
πηγή : προσωπικό αρχείο

Σάρλιτσα Σαρή + Λήτσα

σαρή (τουρκικά)= κίτρινο χρώμα
λήτσα (τουρκικά)= από το ήλητσα/ ήληκτσα--- υπόθερμο νερό
θεραπευτικό, θερμοπηγή *

*Σάρλιτσα Παλλάς, Λουτρόπολη Θερμής.
Ονομάστηκε έτσι από το βαθύ κίτρινο χρώμα που αφήνει το νερό στις δεξαμενές και στ' αυλάκια.
πηγή: Δημ. Τζωρτζογλου, Σάρλητσα, Λεσβιακό Ημερολόγιο 1950, Μυτιλήνη 1950, σελ. 246

3. Θερμαλισμός : ορισμοί, προέλευση και ιδιότητες θερμών πηγών

Θερμαλισμός

είναι το ευρύ πεδίο θεραπευτικών και προληπτικών για την υγεία εφαρμογών, οι οποίες πραγματοποιούνται με τη **χρήση φυσικών ιαματικών πόρων**.

Θερμαλιστικό κέντρο

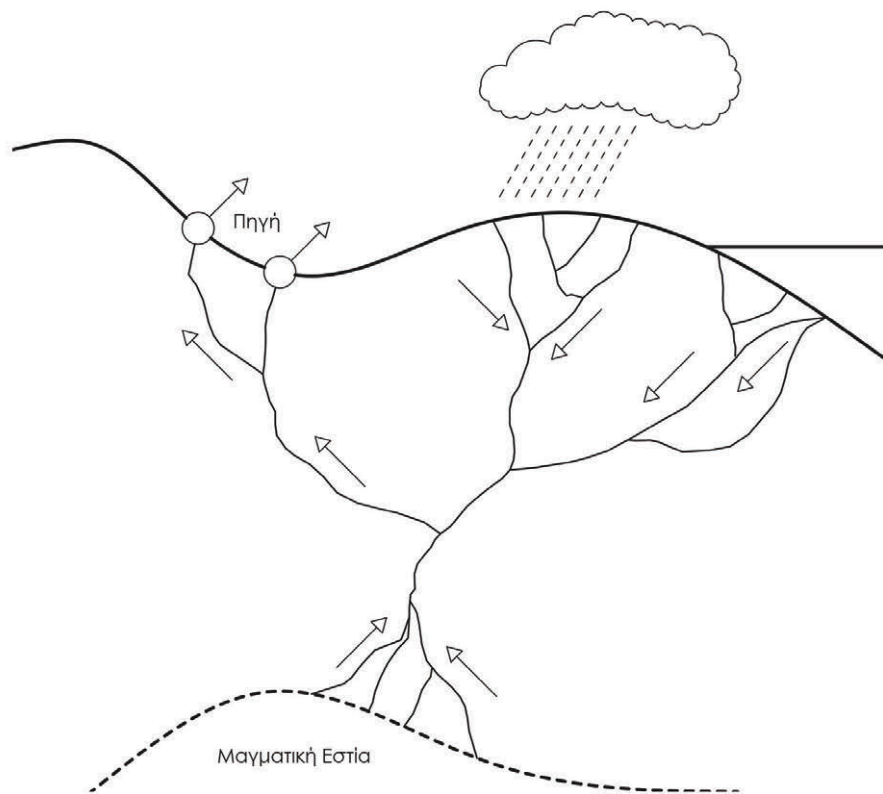
είναι χώρος με ιδιαίτερα **οικολογικά, ιστορικά, πολιτισμικά χαρακτηριστικά**, στον οποίο ο επισκέπτης φροντίζει την προσωπική, σωματική και ψυχική του υγεία με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων

Θερμαλιστική θεραπεία

είναι ένα σύνολο ενεργειών και σχέσεων με το ιαματικό νερό, τον πηλό, τους υδρατμούς και το περιβάλλον, που συγκροτούν για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια σε ένα θερμαλιστικό κέντρο, ένα ιδιαίτερο μοντέλο ζωής. Σ' ένα **όμορφο και υγιεινό περιβάλλον, λειτουργικό, αισθητικά όμορφο, κοινωνικά και ιστορικά πλούσιο**.

πηγή: "Ιαματικοί φυσικοί πόροι και θερμαλισμός", Ζήσης Αγγελίδης

Προέλευση Θερμών Πηγών

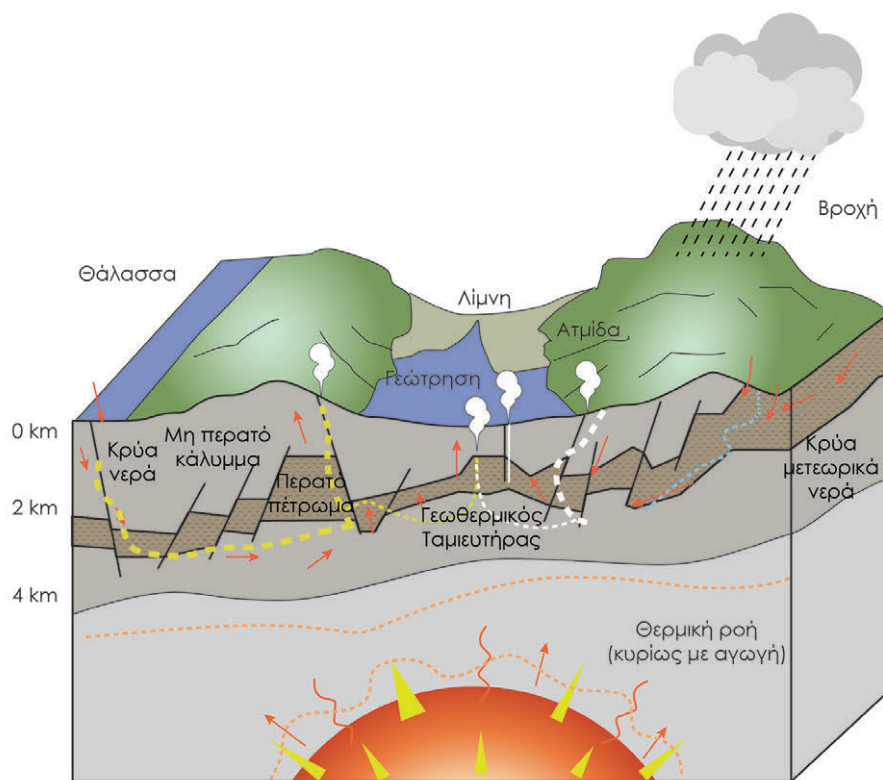
Τα νερά από βροχές, χιόνια, τη θάλασσα εισέρχονται στη γη και πραγματοποιούν καθοδική πορεία σε μεγάλο βάθος. Εκεί θερμαίνονται και κατά την επαφή τους με τα πετρώματα αποκτούν χημικά στοιχεία και άλλες ιδιότητες. Στη συνέχεια πραγματοποιούν ανοδική πορεία για να βρεθούν και πάλι στην επιφάνεια της γης ολοκληρώνοντας τον κύκλο τους.

Να αναβλύσουν με δύναμη ή να σχηματίσουν μια ήρεμη και πολλές φορές πολύχρωμη θερμή υδατοπηγή.

Φυσικές Ιδιότητες Μεταλλικών Νερών

Τα νερά κατά την κυκλοφορία τους στο υπέδαφος έρχονται σε επαφή με διάφορα πετρώματα και αποκτούν τις εξής χαρακτηριστικές ιδιότητες:

- Θερμοκρασία
- Ηλεκτρική αγωγιμότητα
- Ραδιενέργεια
- Χρώμα
- Οσμή
- Γεύση

Χαρακτηρισμός μιας πηγής ως Ιαματικής

Ο χαρακτηρισμός του νερού γίνεται προσδιορίζοντας τα εξής:

- Προέλευση νερού: Προσδιορίζουμε τη ζώνη τροφοδοσίας
- Ταξινόμηση ως προς τη θερμοκρασία του
- Αξιολόγηση της ποσοτικής υπεροχής από την χημική ανάλυση
- Αξιολόγηση των χημικών στοιχείων (ιχνοστοιχεία) ποιοτικού χαρακτήρα
- Ταξινόμηση ως προς το Στερεό Υπόλειμμα
- Αξιολόγηση του κρυσκοπικού σημείου.
- Ταξινόμηση ως προς το ραδιενεργό του περιεχόμενο

Μηχανισμοί Θεραπευτικής αγωγής

- Μηχανική δράση
- Θερμική δράση
- Χημική δράση

Διαγράμματα : ζώνες προέλευσης και σχηματισμού θερμών μεταλλικών πηγών
πηγή: "Ιαματικοί φυσικοί πόροι και θερμαλισμός", Ζήσης Αγγελίδης , ίδια επεξεργασία

4. Μορφές υδροθεραπείας και ιαματικές πηγές στην Ελλάδα

Μορφές υδροθεραπείας

Υδροθεραπεία είναι η θεραπευτική αγωγή η οποία στηρίζεται στη χρήση του Ιαματικού Νερού. Βασίζεται στην αξιοποίηση των φυσικών και χημικών αναγκών του ανθρώπινου οργανισμού.

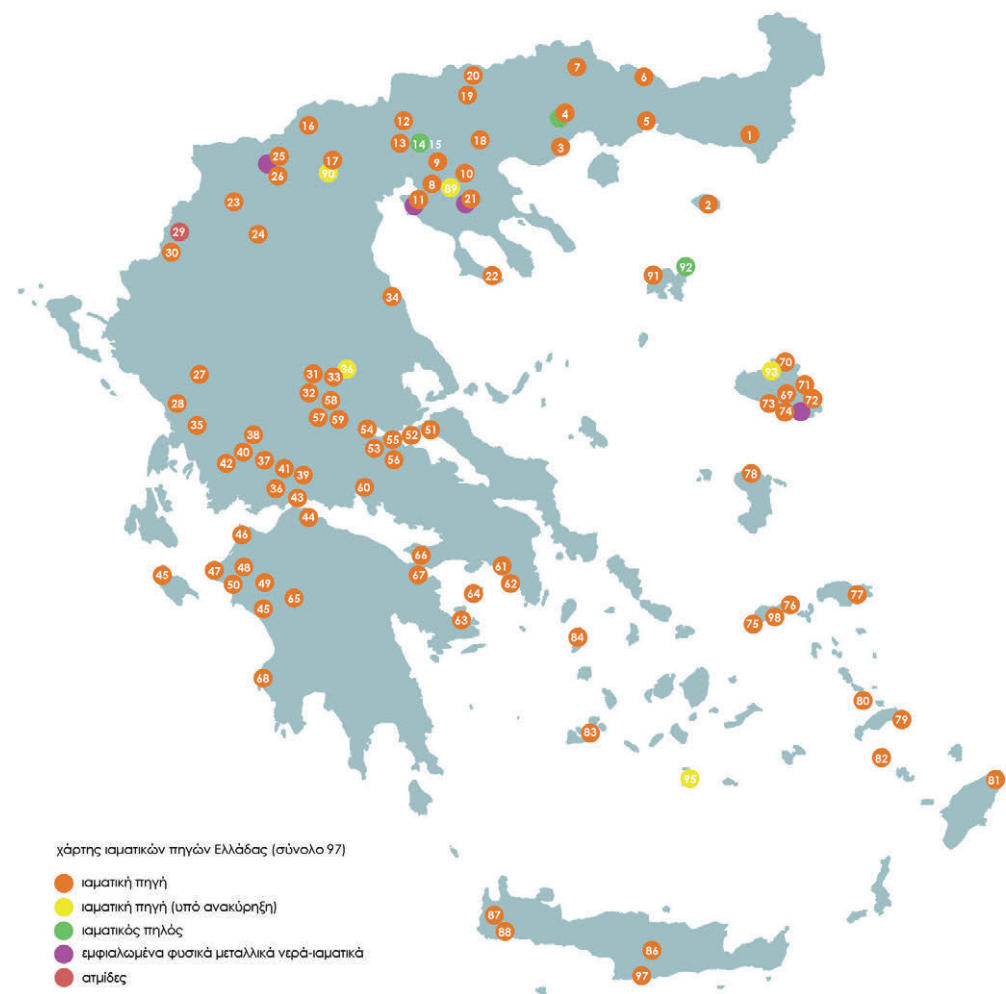
• Εσωτερική Υδροθεραπεία

Ποσιοθεραπεία: Πόση ποσότητας Ιαματικού Νερού με συγκεκριμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά
Εισπνοθεραπεία: Εισπνοή αερίων και σταγονιδίων Ιαματικών Νερών

• Εξωτερική υδροθεραπεία

Ιαματικά λουτρά: Εμβάπτιση του σώματος σε ατομικό λουτήρα ή πισίνα με Ιαματικό Νερό.
Υδρομαλάξεις: Εφαρμογή πίεσης στο ανθρώπινο σώμα, ενώ αυτό βρίσκεται μέσα στο Ιαματικό Νερό
Πηλοθεραπεία: Εφαρμογή «ώριμου» πηλού στο ανθρώπινο σώμα, τοπικά ή ολικά, με επάλειψη ή εμβάπτιση

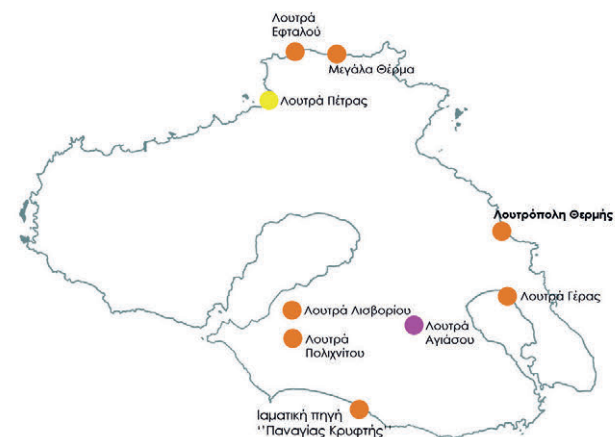

χάρτης ιαματικών πηγών Ελλάδας (σύνολο 97)

- ιαματική πηγή
- ιαματική πηγή (υπό ανακύρηξη)
- ιαματικός πηλός
- εμφανιζόμενα φυσικά μεταλλικά νερά-ιαματικά
- σπηλιές

πηγή: "Ιαματικοί φυσικοί πόροι και θερμαισμός", Σήσης Αγγελίδης, ίδια επεξεργασία

Ιαματικές πηγές

1 Αγιασμάτων Χίου	■ ■ ■	21 Θερμών	■ ■ ■ ■	41 Λουτρών Ωρραίας Ελένης	■ ■ ■ ■
2 Αγιάσου	■ ■ ■ ■	22 Θερμοπιπλών	■ ■ ■ ■	42 Μανδρακίου	■ ■ ■ ■
3 Αγίου Βαρβάρου	■ ■ ■ ■	23 Θερμών (Καλύμνου)	■ ■ ■ ■	43 Μεθάνων	■ ■ ■ ■
4 Αγίου Νικολάου	■ ■ ■ ■	24 Θερμών (Λήμνου)	■ ■ ■ ■	44 Νέας Απολλωνίας	■ ■ ■ ■
5 Αγκίστρου	■ ■ ■ ■	25 Ικαρίας	■ ■ ■ ■	45 Νηγρίτας (Θερμών)	■ ■ ■ ■
6 Αγραπιδιών-Λιμνοχαριού	■ ■ ■ ■	26 Καβασίων - Πυζαριάς	■ ■ ■ ■	46 Ξινού Νερού	■ ■ ■ ■
7 Αδάμαντος	■ ■ ■ ■	27 Καίφα	■ ■ ■ ■	47 Πέτρας	■ ■ ■ ■
8 Αιθιψού	■ ■ ■ ■	28 Καλλιθέρομου	■ ■ ■ ■	48 Πλάκας	■ ■ ■ ■
9 Αμαραντίου	■ ■ ■ ■	29 Καλλιθέας Ρόδου	■ ■ ■ ■	49 Πλάκας Σαντορίνης	■ ■ ■ ■
10 Αμμουδάρας	■ ■ ■ ■	30 Καμένων Βούρλων	■ ■ ■ ■	50 Πλατιστόμου	■ ■ ■ ■
11 Ανθεμίων	■ ■ ■ ■	31 Κιβωτού	■ ■ ■ ■	51 Πολιχνίτου	■ ■ ■ ■
12 Αριδαίας (Λουτρακίου)	■ ■ ■ ■	32 Κόκκινου Νερού	■ ■ ■ ■	52 Πρεβέζης	■ ■ ■ ■
13 Γεννησίας (Ποταμιάς)	■ ■ ■ ■	33 Κόκκινου Στεφανίου	■ ■ ■ ■	53 Σέδες (Λουτρά Θέρμης)	■ ■ ■ ■
14 Πάννες	■ ■ ■ ■	34 Κόλπου Γέρας	■ ■ ■ ■	54 Σιδηροκάστρου	■ ■ ■ ■
15 Δρανίσσας-Καίτσας	■ ■ ■ ■	35 Κρεμαστών Βάλτου	■ ■ ■ ■	55 Σιμόκβου	■ ■ ■ ■
16 Εκκάρας	■ ■ ■ ■	36 Κρηνίδων	■ ■ ■ ■	56 Σουλαντά	■ ■ ■ ■
17 Ελευθερών	■ ■ ■ ■	37 Κύθνου	■ ■ ■ ■	57 Σουρωτής	■ ■ ■ ■
18 Ευθαλούς	■ ■ ■ ■	38 Λαγκαδά	■ ■ ■ ■	58 Τρσιανούπολης	■ ■ ■ ■
19 Θέρμης	■ ■ ■ ■	39 Λουτρακίου	■ ■ ■ ■	59 Υπάτης	■ ■ ■ ■
20 Θέρμης (δήμου Θέρμης)	■ ■ ■ ■	40 Λουτροχωριού	■ ■ ■ ■	60 Ψαροθερμών	■ ■ ■ ■

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- Ρευματικές Αρθρικές
 - Γυναικολογικές
 - Δερματικές
 - Νεύρων
 - Αναπνευστικού
 - Ουροποιητικό και Γαστρεντερικό

πηγή: "Ιαματικοί φυσικοί πόροι και θερμαισμός", Σήσης Αγγελίδης, ίδια επεξεργασία

5. Ιστορική εξέλιξη Θερμαλισμού

προϊστορική περίοδος

Ήδη από το 4.500 π.Χ. τα παλάτια των ηγεμόνων της **Μεσοποταμίας** ήταν εξοπλισμένα με λουτρικούς χώρους. Στην ιστορία του **Ασσυριακού και Βαβυλωνιακού πολιτισμού** ο τίτλος του ιατρού ήταν **A-Su** που σήμαινε **"γνώστης του νερού"**. Στον πολιτισμό του Mohenjo-Daro (σημερινό Πακιστάν) , που αρχίζει στο τέλος της 4ης π.Χ. χιλιετηρίδας ανακαλύφθηκαν τμήματα λουτρικών εγκαταστάσεων μέσα σε κατοικίες. Τα σύνθετα τελετουργικά λουσίματος ασκηθήκαν επίσης στην **αρχαία Αίγυπτο**. Η χρήση του νερού για θεραπευτικούς σκοπούς, πραγματοποιήθηκε πρώτη φορά **από τους Ινδούς**. Η πρακτική του **ταξιδιού στις ιαματικές πηγές με την ελπίδα της θεραπείας** κάποιων ασθενειών έχει τις ρίζες της στους προϊστορικούς χρόνους. Τα δημόσια λαϊκά λουτρά συνδέονταν με **έθιμα ειδωλολατρικής προέλευσης** , τα οποία διατηρήθηκαν ως τον 18ο αιώνα.

ελληνική μυθολογία

Το νερό αποτελεί για την Ελληνική μυθολογία πρωταρχικό ζωτικό στοιχείο, το οποίο συνδέεται με τη βλάστηση, τη γονιμότητα της γης , την υγεία και την ευεξία. Οι πηγές συνήθως συσχετίζονταν με θεότητες και τους αποδόθηκαν ιαματικές ιδιότητες.

Ο Ηρακλής, με προτροπή της θεάς Αθηνάς λουζόταν στις ιαματικές πηγές των Θερμοπυλών και της Αιδηψού. Η Θεά Άρτεμις, ή αλλιώς **Θερμία Άρτεμις**, η οποία λατρευόταν στη **Θερμή Λέσβου** και στην Κασταλία πηγή, κοντά στο μαντείο των

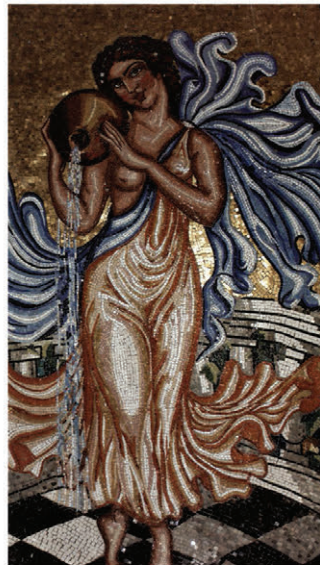
Δελφών θεωρούταν προστάτιδα των ιαματικών νερών. Μαζί με τις νύμφες (κόρες του Δία που ονομάζονταν Ναιάδες και Υδριάδες και ήταν θεότητες συνδεδεμένες με τις ιαματικές και μαντικές ιδιότητες του υγρού στοιχείου) που τη συνόδευαν, συνήθιζε να λούζεται σε σπήλαια .

Αρχαίοι Έλληνες

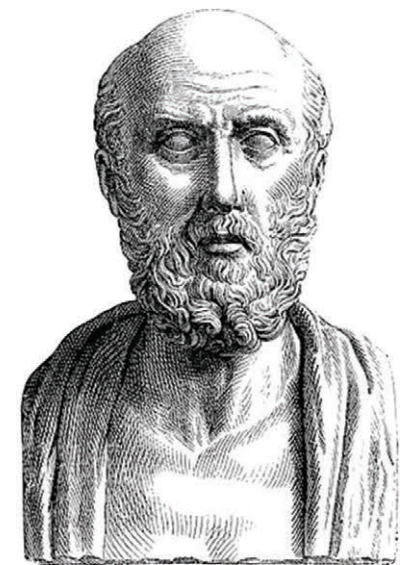
Τα Ομηρικά έπη αντανακλούν τις αντιλήψεις των Αρχαίων για την καθαρτήριο δύναμη του νερού και αποτυπώνουν τη βαθιά σχέση των ιεροτελεσιών με το νερό. Η χρήση των θερμών και των ψυχρών λουτρών για τη διάπλαση του σώματος και τη διατήρηση της υγείας. Οι αρχαιότερες λουτρικές εγκαταστάσεις που γνωρίζουμε λειτουργήσαν στη **Σύβαρη** στο **τέλος του 6ου π.Χ. αιώνα**. Τα πρώτα παραδείγματα ελληνικών λουτρών παρουσίαζαν μία αρκετά πρωτόγονη κατάσταση. Η μπανιέρα της ομηρικής εποχής λεγόταν **"ασάμινθος"** και ήταν κατασκευασμένη από ξύλο ή μάραμο. Οι κτηριακές εγκαταστάσεις και η διαδικασία του λουτρού στην αρχαία Ελλάδα ονομάζεται **"βαλανείο"** . Τα βαλανεία ήταν δημόσια ή ιδιωτικά και βρισκόνταν πάντα κοντά σε γυμνάσια. Οι αρχαίοι Έλληνες χρησιμοποιούσαν τα νερά και για θεραπευτικούς λόγους, εκτός από καθαριότητα. Ήδη από τον 5ο και 6ο αιώνα π.Χ. τα λουτρά χρησιμοποιούνταν στα **Ασκληπεία**, που ήταν χώροι λατρείας και θεραπευτικά κέντρα και δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι χτίζονταν κοντά σε ιαματικές θερμοπηγές, ποτάμια, ψυχρές πηγές ή κοντά στη θάλασσα. Το λουτρό με διάφορες μορφές ήταν το πρώτο ιατρικό μέτρο που εφαρμοζόταν στους επισκέπτες των Ασκληπείων για τον καθαρισμό των αρρώστων προσκυνητών.

Ιπποκράτης

Ο πρώτος που μελέτησε **συστηματικά τη Θεραπευτική χρήση** των θερμών και ψυχρών λουτρών και **την αποσυνδέσε από τη Θρησκεία**. Με την ολιστική και ορθολογική προσέγγισή του έθεσε τις βάσεις των κλάδων της ιατρικής κλιματολογίας και της κλινικής υδροθεραπείας. Οι αντιλήψεις του για την επίδραση του κλίματος , των γεωλογικών και μορφολογικών συνθηκών στην ανθρώπινη υγεία καθώς επίσης και οι θεραπευτικές ιδιότητες των νερών και των λουτρών, θα αποτελέσουν τις θεμελιώδεις αρχές πάνω στις οποίες θα συγκροτηθούν οι επιστήμες της κλιματοθεραπείας και της υδροθεραπείας που επιβιώνουν μέχρι σήμερα.

Μινοική ασάμινθος

Ρωμαϊκή εποχή

Οι Έλληνες θεμελίωσαν πρώτοι τα θερμά λουτρά και την πιθανή θεραπεία μέσω αυτών, με κύριο στόχο την εξυπηρέτηση των πολιτών. Κατόπιν οι **Ρωμαίοι υιοθέτησαν και συστηματοποίησαν τον κτηριολογικό τύπο**, διατηρώντας την ίδια περίπου αντίληψη για την ψυχική και σωματική λειτουργία του οργανισμού και την επίδραση των λουτρών. Τα λουτρά (balnea, από την ελληνική λέξη βαλανεία) ήταν κοινωνική

υποχρέωση και τα χρησιμοποιούσαν τόσο για θεραπεία όσο και για αναψυχή. Σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της λουτροθεραπείας έπαιξε η πρόοδος των υδραυλικών συστημάτων νερού. Ρωμαϊκή δημιουργία ήταν οι **Θέρμες**, μεγάλες και πολυτελείς κτηριακές εγκαταστάσεις που αποτελούσαν έναν **ευρύτερο κοινωνικό χώρο** με θέατρα, καταστήματα, βιβλιοθήκες, γυμναστήρια, αίθουσες διαλέξεων, κτλ.

Στη μέση βρίσκονταν πάντα τα λουτρά, διακοσμημένα

με έργα τέχνης, στα οποία λάμβαναν χώρα όλοι οι τρόποι εφαρμογής των νερών (χλιαρά, ζεστά και ψυχρά λουτρά), καθώς επίσης και χώροι για ξεκούραση και ψυχαγωγία.

Πολλοί ήταν οι Έλληνες γιατροί που εργάστηκαν στη Ρώμη εφαρμόζοντας την υδροθεραπεία, ανάμεσα τους ο φιλόσοφος και γιατρός **Κλαύδιος Γαληνός**. Ο συγκεκριμένος κλινικός και ανατόμος διαχώρισε τα κοινά λουτρά από αυτά των αυτοφυών πηγών και ταξινόμησε τα λουτρά με βάση τη θερμοκρασία και τη χημική σύσταση του νερού. Ο ίδιος προσδιορίζοντας νερό **μεταλλικής πηγής στη Θερμή Λέσβου**, αναφέρεται στη **θεραπεία του αρθριτισμού**.

Βυζάντιο

Κατά τη Βυζαντινή περίοδο και παρά τις ανηρρήσεις ορισμένων πατέρων της εκκλησίας, η χρήση των λουτρών και της υδροθεραπείας στον ελληνικό χώρο συνεχίζεται. Οι Βυζαντινοί χρησιμοποιούσαν τα βαλανεία μέχρι το τέλος της αυτοκρατορίας. Στη μεσοβυζαντινή περίοδο, τα μοναστήρια διέθεταν λουτρά για τους μοναχούς τα οποία όταν δεν τα χρησιμοποιούσαν, τα άνοιγαν για το κοινό πολλές φορές έναντι πληρωμής. Κατά πάσα πιθανότητα οι μικρότερες αυτές εκκλησιαστικές λουτρικές εγκαταστάσεις αντικατέστησαν σταδιακά τα μεγάλα δημόσια βαλανεία. Η χρήση των ιαματικών λουτρών περιορίστηκε στο ελάχιστο ή και έπαψε μετά το πέρας της βυζαντινής περιόδου. Η λουτροθεραπεία περιορίστηκε στα κοινά λουτρά του ισλαμικού κόσμου

Αναγέννηση – Ευρώπη

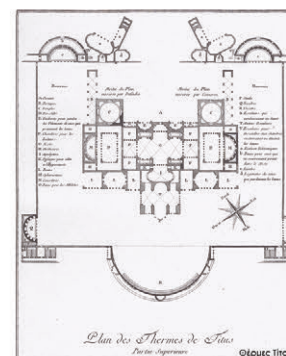
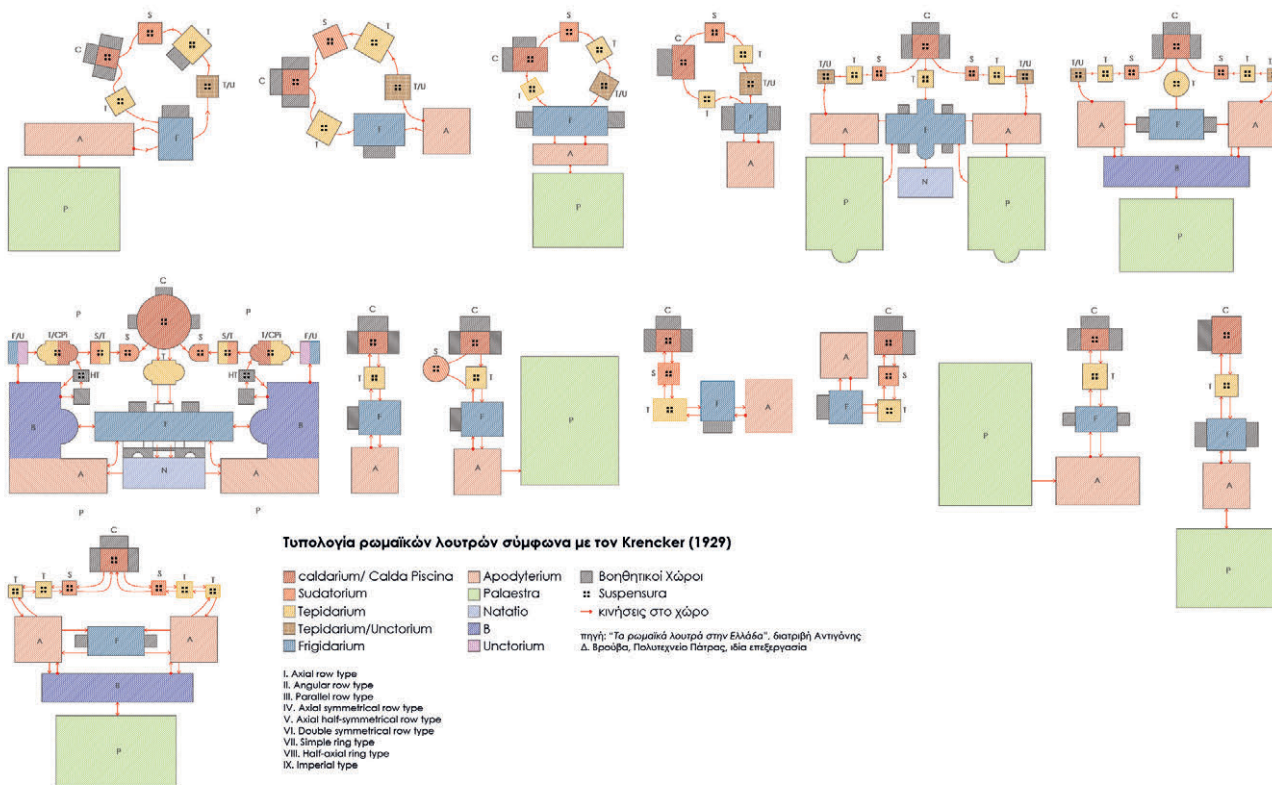
Σημαντική εξέλιξη της υδροθεραπείας. Με τη συνδρομή των φυσιογνωστικών επιστημών, της φυσικής και της χημείας, η υδροθεραπεία πέρασε από τον εμπειρισμό στην επιστημονική τεκμηρίωση, και βεβαίως, σε νέες ανακαλύψεις και προοπτικές. Η έντονη κινητικότητα στον ιαματικό τουρισμό, η κατασκευή κλιματοθεραπευτικών κέντρων, η έκρηξη σχετικών εκδόσεων και η δυναμική ανάπτυξη του θερμαλισμού, άλλαξαν τα δεδομένα της υδροθεραπείας. Εφαρμογή επιστημονικής τεκμηρίωσης με νέες ανακαλύψεις και προοπτικές. Γέννηση του ιαματικού τουρισμού και κατασκευή κλιματοθεραπευτικών κέντρων.

Νεότερη Ελλάδα

Παρ' όλες τις δυσκολίες, η πρώτη κυβέρνηση του νεοσύστατου Ελληνικού κράτους, ασχολήθηκε με την εκμετάλλευση των ιαματικών πηγών. Στο πλαίσιο αυτό, το 1830, συγκροτήθηκε για πρώτη φορά, επιστημονική επιτροπή με σκοπό την ανάλυση και αξιολόγηση των ιαματικών πηγών. Η προσέγγιση του θερμαλισμού ξεκίνησε από την Κύθνο με την φροντίδα των Χ. Χάνσεν και Λ. Ρος. Το 1845 η βασίλισσα Αμαλία εκδήλωσε το ενδιαφέρον της, καθώς μετέβαινε για λουτροθεραπεία στο νησί, και έτσι κτίστηκε ειδικό κτήριο λουτρών.

Έκτοτε και μέχρι το 1935 κατασκευάστηκαν και οργανώθηκε η λειτουργία σημαντικών λουτροπόλεων της χώρας μας (Λουτράκι Περαιώρα, Μέθανο, Αιδηψός, Κυλλήνη, Υπάτι, Καϊάφας, Μανδράκι Νισύρου, Σμόκοβο, Νέα Απολλωνία, Θερμή Λέσβου, Καμένα Βούρλα, Λαγκαδάς, Πλατύστομο, Ελευθερές Καβάλας, Θέρμα Ικαρίας, Θερμοπύλες).

Το 1938 δημιουργήθηκε στο πανεπιστήμιο της Αθήνας έδρα Κλινικής Υδροθεραπείας και Ιατρικής Κλιματοθεραπείας, η οποία και καταργήθηκε το 1952.

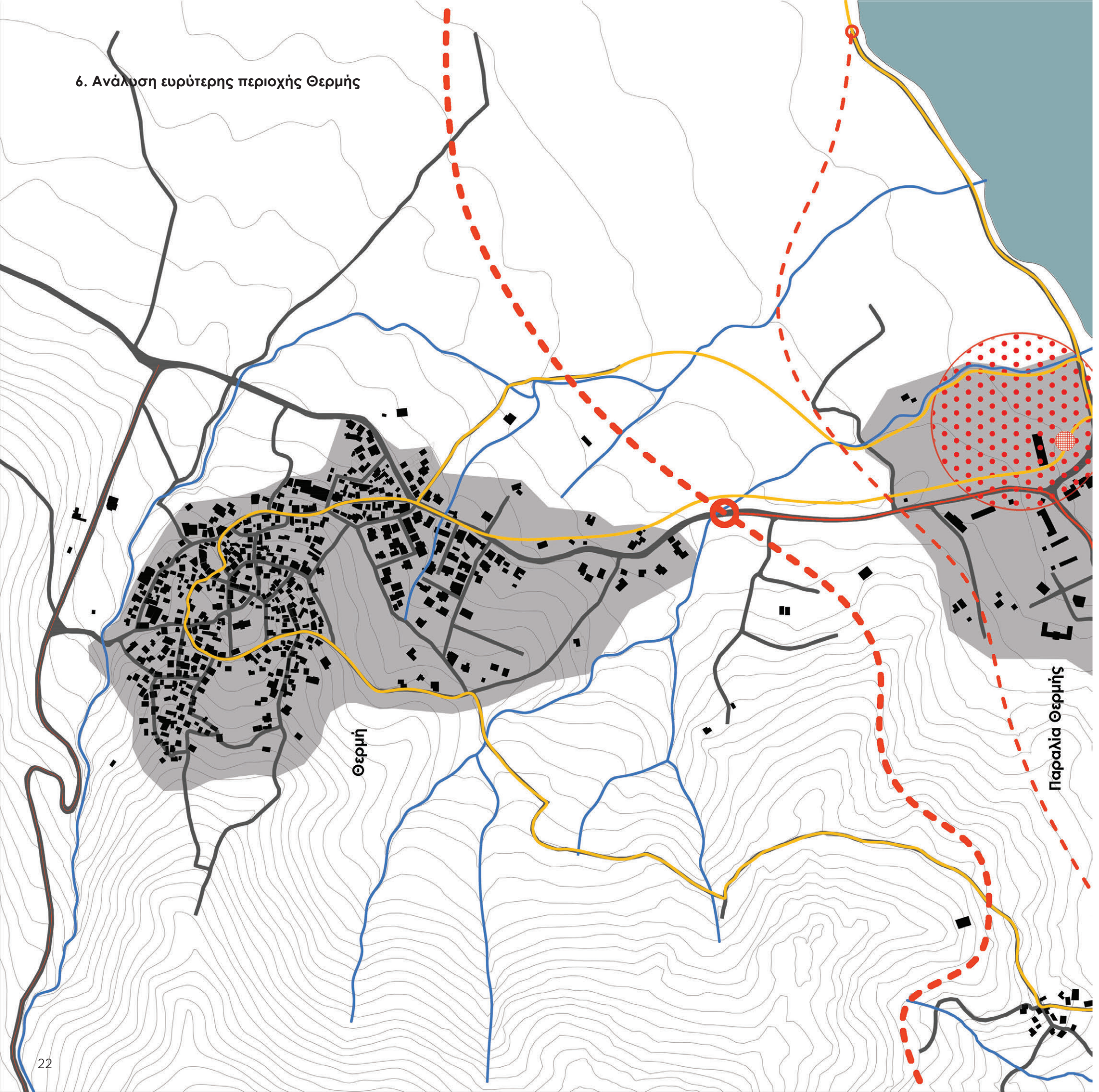

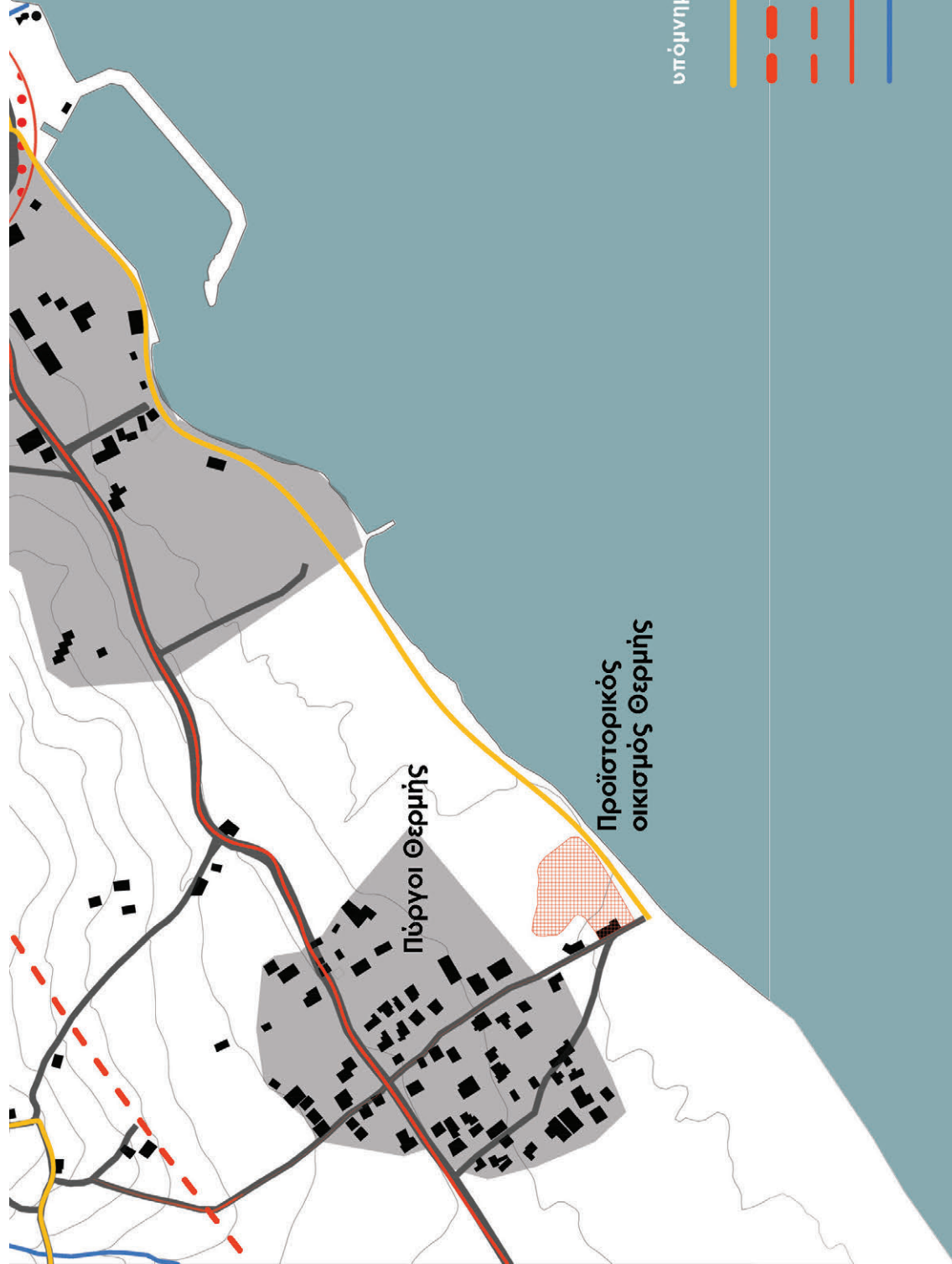
«κολυμπάς στην ακρογιαλιά της Θερμής και ολόγυρά σου οι γραμμές των βουνών
κινούνται χορευτικά,
κολπώνονται και αναδύονται με την ανάλαφρη τη χάρη την ελληνική»

Στρατής Μυριβήλης

6. Ανάλυση ευρύτερης περιοχής Θερμής

πηγή: Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Δ.Ε. Λουτρόπολης Θερμής 2014, ίδια επεξεργασία

Πύργοι Θερμής

Παραλία Θερμής

Θερμή

1χλμ

1,2 χλμ

Λιμανόκι Λουτρόπολης Θερμής, στο βάθος φαίνεται το Σάβλιζο Παλλας, πηγή : προσωπικό αρχείο

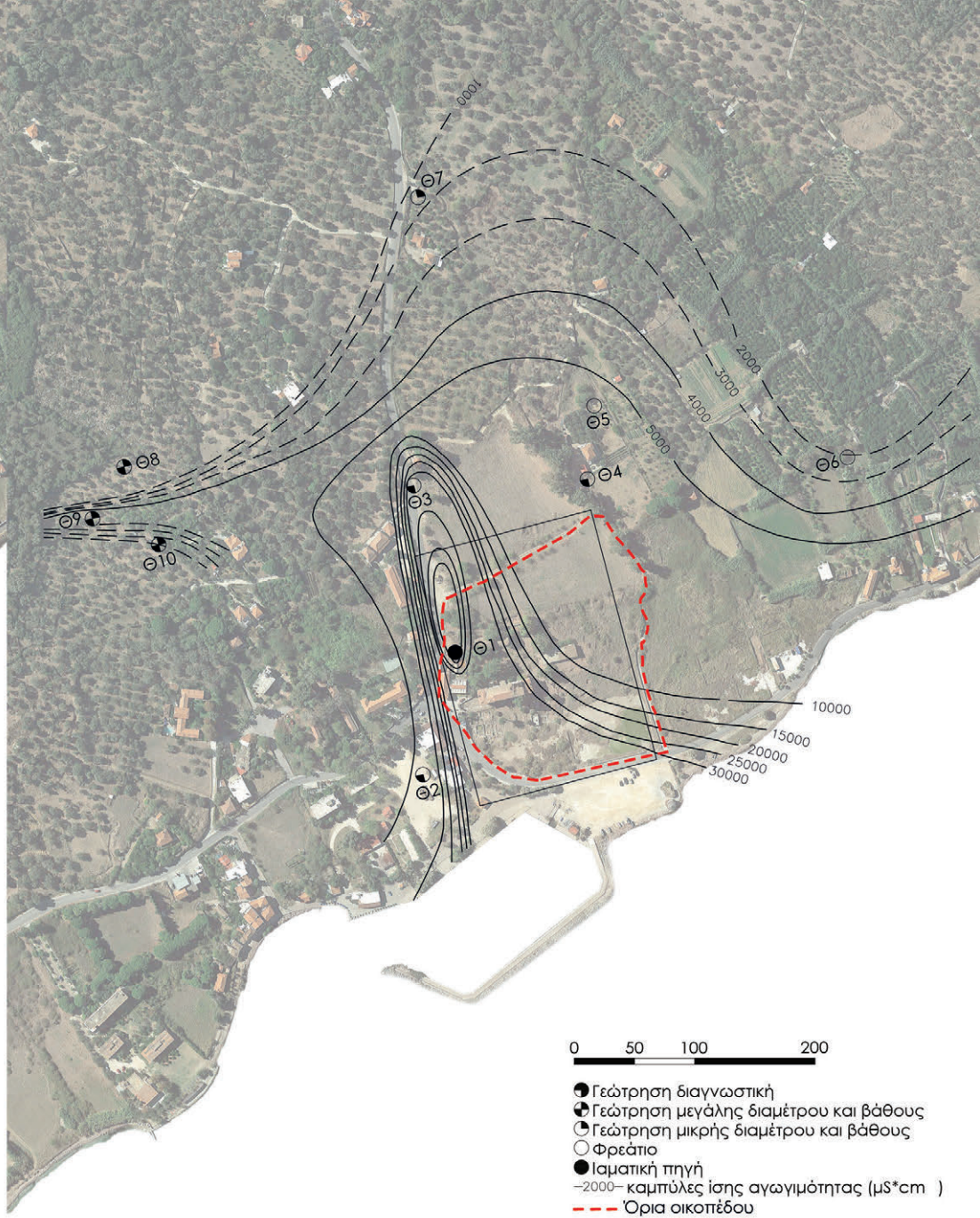
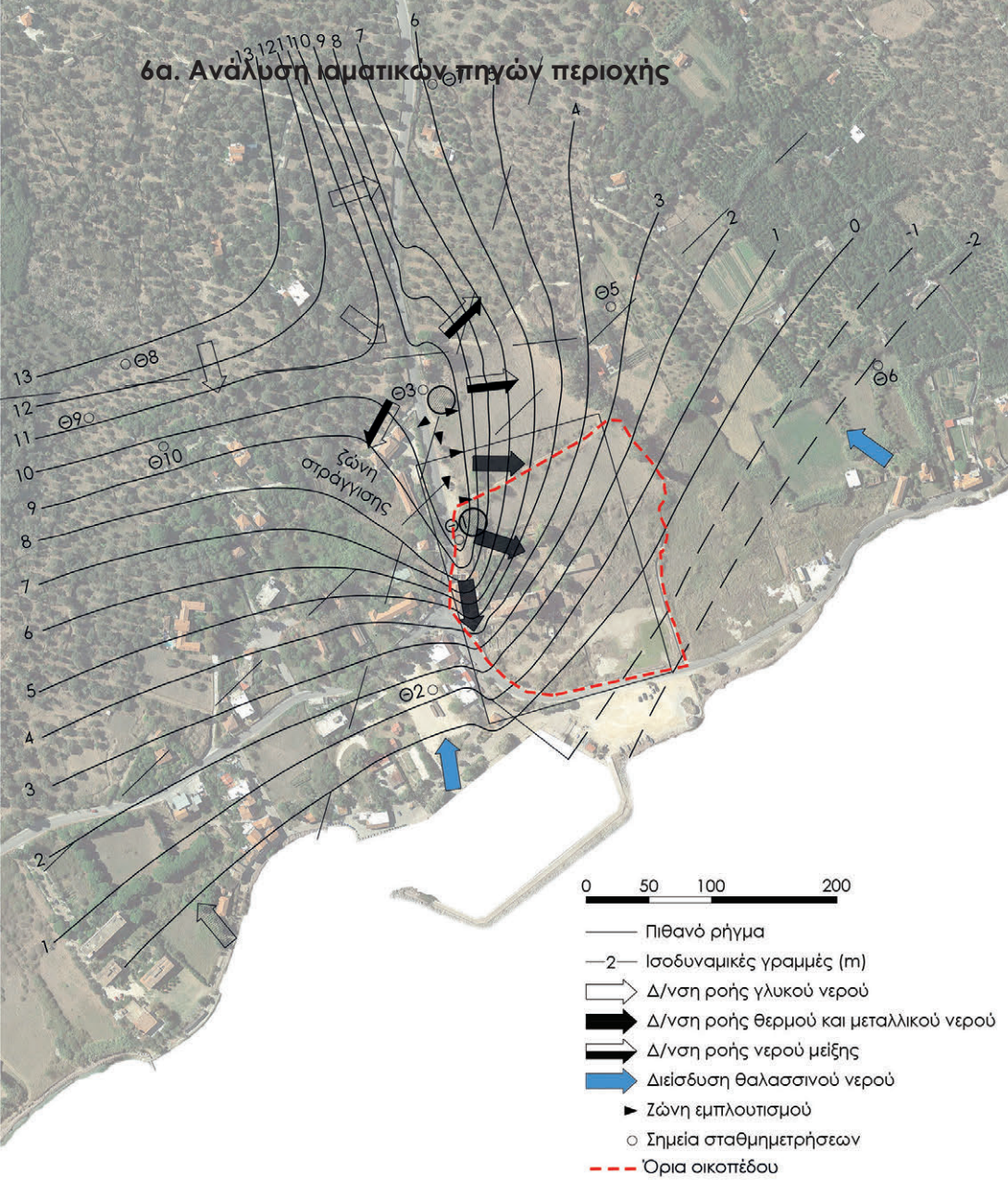

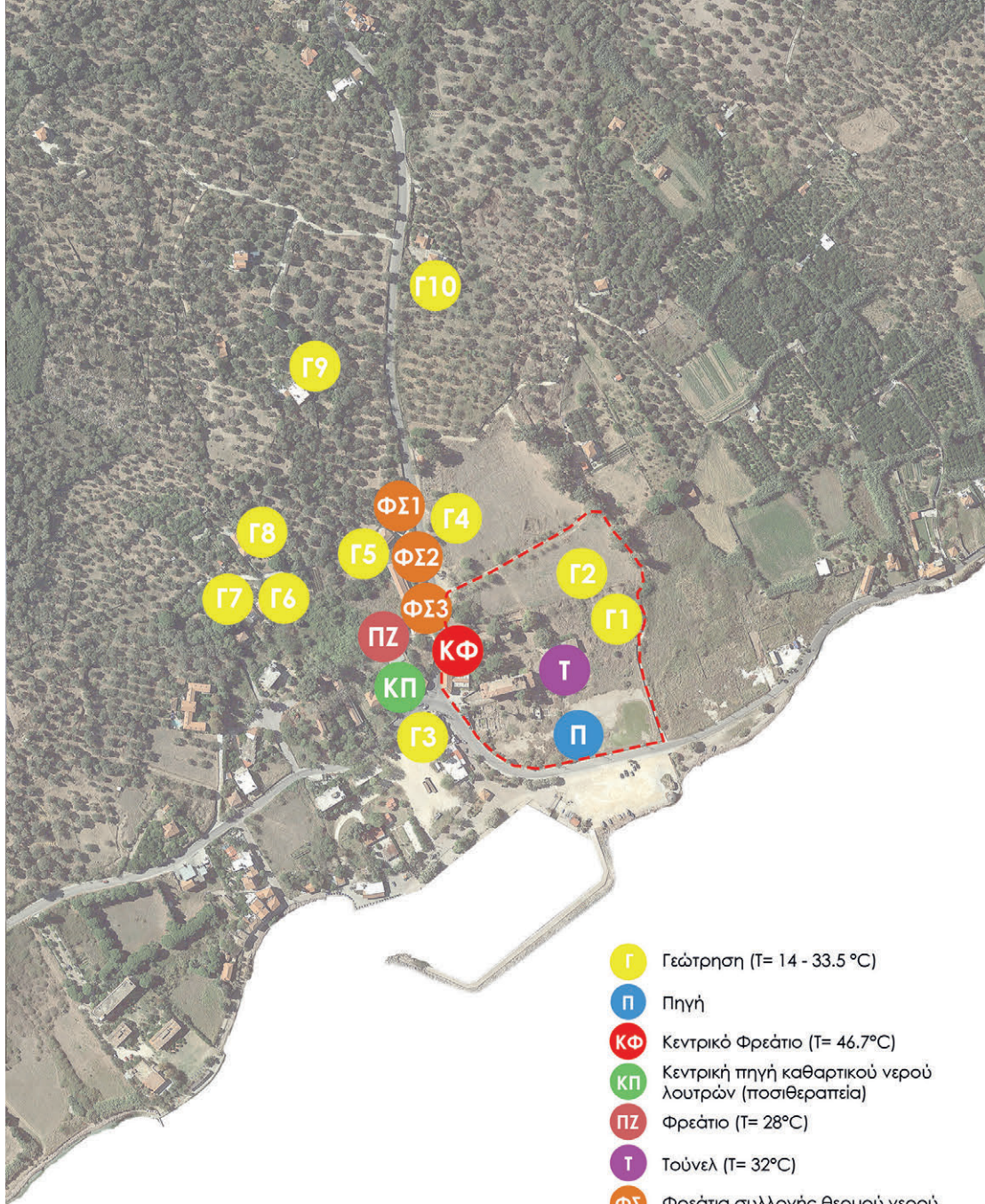
προϊστορικός οικισμός Θερμής, λήψη από drone

Πύργος στη Θερμή, πηγή : προσωπικό αρχείο

6α. Ανάλυση ιαματικών πηγών περιοχής

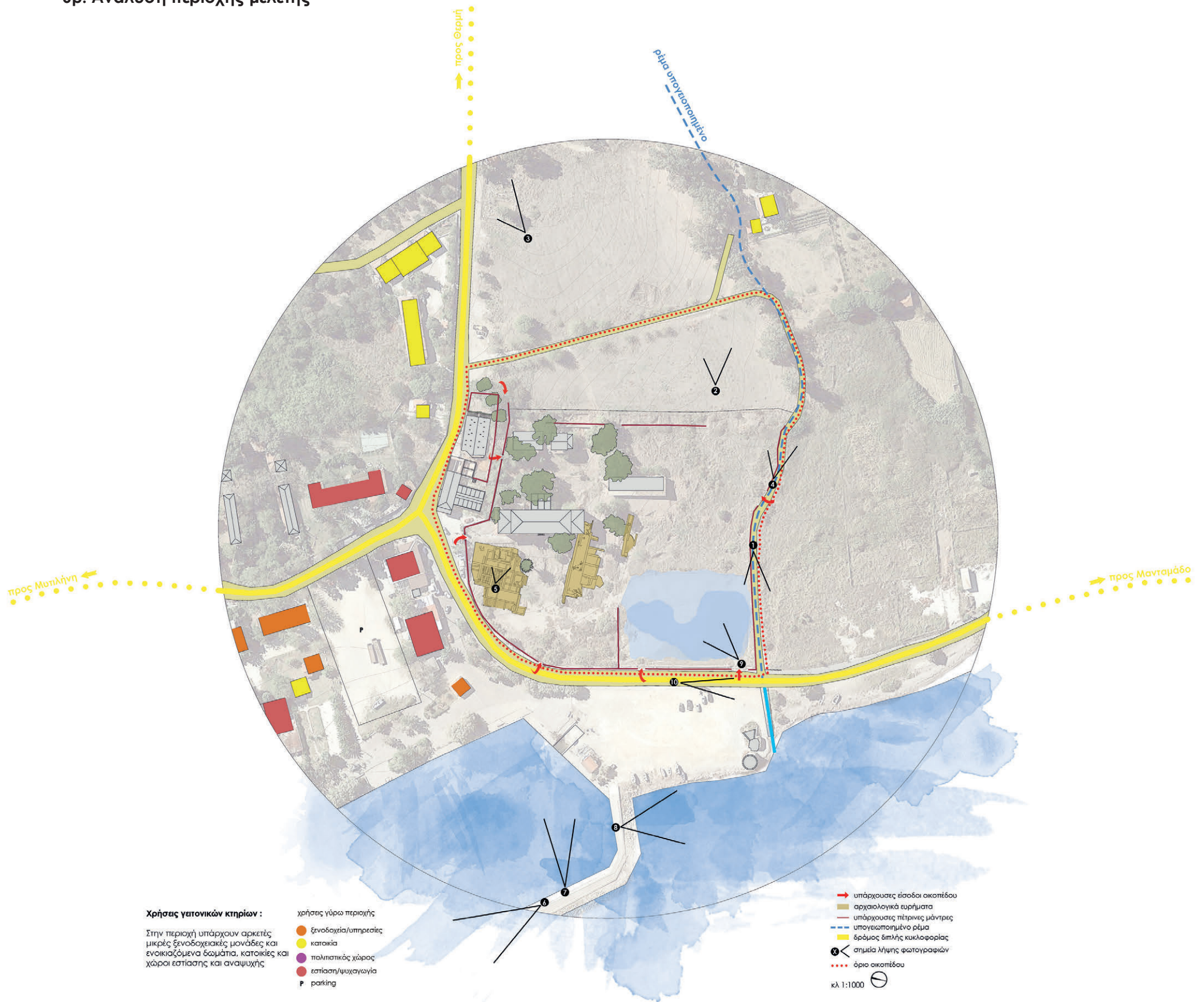

- Γ Γεώτρηση (T= 14 - 33.5 °C)
- Π Πηγή
- ΚΦ Κεντρικό Φρεάτιο (T= 46.7°C)
- ΚΠ Κεντρική πηγή καθαριστικού νερού λουτρών (ποσιθεραπεία)
- ΠΖ Φρεάτιο (T= 28°C)
- Τ Τούνελ (T= 32°C)
- ΦΣ Φρεάτια συλλογής θερμού νερού (T= 46.6C)
- Όρια οικιστικού

Πηγή: «Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι και Θερμαλισμός»
Δρ. Ζήσης Αγγελίδης, Θεσσαλονίκη, 2008

6β. Ανάλυση περιοχής μελέτης

φωτογραφίες από οπτικές όπιας φαίνονται στην κάτοψη, πηγή: προσωπικό αρχείο

περιβάλλον περιοχής μελέτης

φωτογραφίες από οπτικές όπιας φαίνονται στην κάτοψη, πηγή: προσωπικό αρχείο

6γ. Υφιστάμενη χλωρίδα περιοχής

Ρίγανη (*Origanum Vulgare*)

αρωματικό ποώδες, πολυετές, θαμνώδες φυτό της Μεσογείου και της Κεντρικής Ασίας

ανθοφορία: Ιούνιο - Αύγουστο

φαρμακευτικές ιδιότητες:
ως αφέψημα → ατονία των εντέρων, για το βήχα, υπέρταση, αρτηριοσκληρυνση, ως αιθέριο έλαιο (οριγανέλαιο) → πονόδοντο

χρήση: καρύκευμα στη μαγειρική αλλά και ως αφέψημα

Φασκόμηλο (*Salvia Officinalis*)

πολυετές, θαμνώδες φυτό σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας σε ξηρούς και πετρώδεις τόπους

ανθοφορία: Μάιο -Ιούνιο

φαρμακευτικές ιδιότητες:
ως αφέψημα → θεραπεία τραυματισμών στόματος, άφτρων, φαρυγγίτιδας, ουλίτιδας → διουρητικό και εμμηναγωγό → αιμοστατικό, τοπικό αναισθητικό του δέρματος
→ αντιβιοτική, αντιμυκητική, αντισπασμωδική και υπογλυκαιμική δράση
→ θετική επίδραση στη θεραπεία του Αλτσχάιμερ και στην υπερλιπιδαιμία στον αρχαίο κόσμο → δαγκώματα φιδιών/εντόμων, γονιμότητα γυναικών, για να διώχνουν τα κακά πνεύματα κλπ

χρήση: καρύκευμα στη μαγειρική αλλά και ως αφέψημα

Θρούμπι (*Satureja thymbra*)

ποώδες, αρωματικός, χαμηλός, πολυετής θάμνος που προτιμάει ξηρές και βραχώδεις περιοχές

ανθοφορία: Απρίλιο-Μάιο

φαρμακευτικές ιδιότητες:
αντιποξικές ιδιότητες
→ κατά εντερικών παρασίτων, → για χώνεψη/στομαχόπονοους/ εντερικές δυσλειτουργίες,
→ αϋπνία /νευροπάθειες
→ διαταραχές του οργανισμού λόγω υπερβολικής ζέστης
→ για πονόλαιμο/πονόδοντο.
→ για τσιμπήματα μέλισσας/πρηξίματα/αΰτια
→ εξωτερικές πληγές ως επουλωτικό
→ για τόνωση λειτουργίας γενετικών αδένων
→ ενδυνάμωση μυών ποδιών /νεύρα.
→ βελτίωση ελαστικότητας ακοής.
→ επούλωση πληγών λάρυγγα/ στόματος.

χρήση: στη μαγειρική σε βαριά φαγητά, ως αφέψημα, ως έλαιο

Αγριομάrho

(*Foeniculum Vulgare*)

είναι ποώδες και αρωματικό φυτό Περιέχει αιθέρια έλαια κατά 7% και ήταν γνωστό στην αρχαία Ελλάδα, στην Κίνα, στην Αίγυπτο και την Ινδία.

ανθοφορία: Μάρτιο -Σεπτέμβριο

φαρμακευτικές ιδιότητες:
Είναι ένα εξαιρετικό ίαμα για το στομάχι και το έντερο. Ανακουφίζει τον τυμπανισμό και τον κολλικό, ενώ ταυτόχρονα διεγείρει την πέψη και ανοίγει την όρεξη.
→βρογχίτιδα/βήχα/άσθμα/γρίπη
→διουρητικό/πέτρες στα νεφρά/κυστίτιδα/αρθρικά.
→καλή λειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος
→το αιθέριο έλαιο του για μυϊκούς και ρευματικούς πόνους.
→επιπεφυκίτιδα/φλεγμονής των βλεφάρων (με κομπρέσες).
→πρόληψη εμφάνισης καρκίνου.
-μείωση υψηλής αρτηριακής πίεσης.
→εντερικές δυσλειτουργίες
→ ανακουφίζει από προεμμηνορροϊκούς πόνους.
→βοηθάει στην πέψη

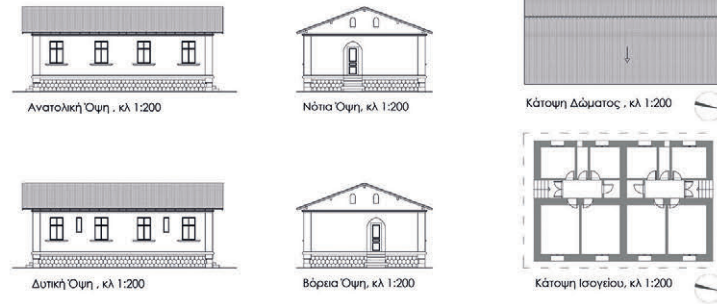
Οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις καλύπτονται κατά μεγάλο ποσοστό από **ελαιώνες** (8.950 στρ στη Λουτρόπολη Θερμής), οι οποίοι ξεκινούν από την πεδιάδα και φτάνουν μέχρι τις κορυφές των γύρω λόφων. Λαδολιά, αδραμυτινή, κολοβή και καρολιές είναι οι ποικιλίες που δεσπόζουν στην περιοχή. **Αρωματικά φυτά** όπως θρούμπι, φασκόμηλο, ρίγανη και άλλα, ευδοκιμούν στις πλαγιές των γύρω λόφων. Ο ευρύχωρος κάμπος της περιοχής προσφέρεται για κάθε είδους καλλιέργεια. Με τους υδροφόρους ορίζοντες που διαθέτει δίνει τη δυνατότητα καλλιέργειας εσπεριδοειδών, λαχανικών, αροτραίων καλλιεργειών και ποικίλων οπωροφόρων δέντρων

πηγή: "ΘΕΡΜΗ, ΜΙΑ ΚΩΜΗ ΜΕ ΙΣΤΟΡΙΑ 5.000 ΕΤΩΝ", Γεώργιος Διγιδίκης

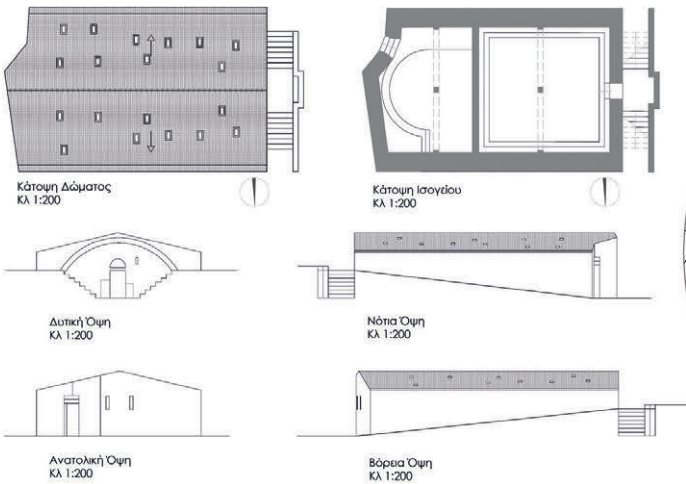
66. Ανάλυση κτηρίων περιοχής μελέτης

3 Κτήριο 3, πηγή σχεδίων: επίτοια προσωπική αποτύπωση κτήριο σύγχρονο του Σάβητσα Παλλάς, χτισμένο το 1909 ως βοηθητικός χώρος του ξενοδοχείου

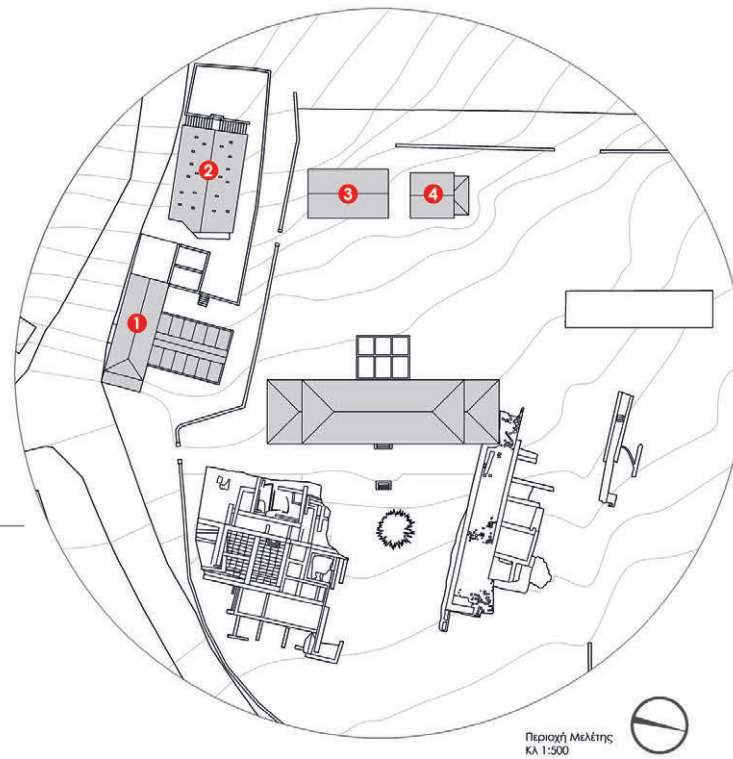
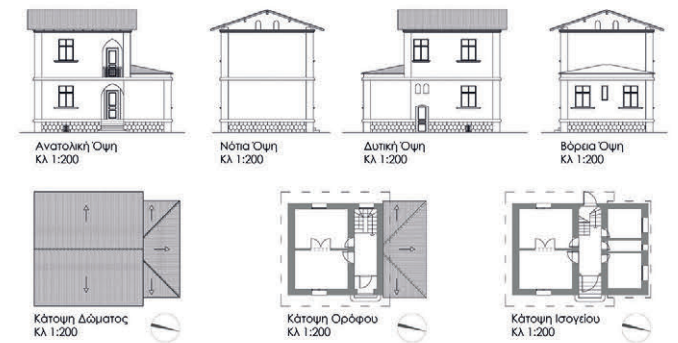
2 Κτήριο 2, πηγή σχεδίων: επίτοια προσωπική αποτύπωση

Διατηρητέο Λουτρό Οθωμανικών χρόνων (ΦΕΚ 388/19-1-1965)
Τα οθωμανικά λουτρά έχουν "παίσια" πάνω σε πελεκημένα ρωμαϊκά
διαβέβαιον 2 εγχωριστους χώρους/έξυμνητες, μία γυναικεία και μία ανδρική.

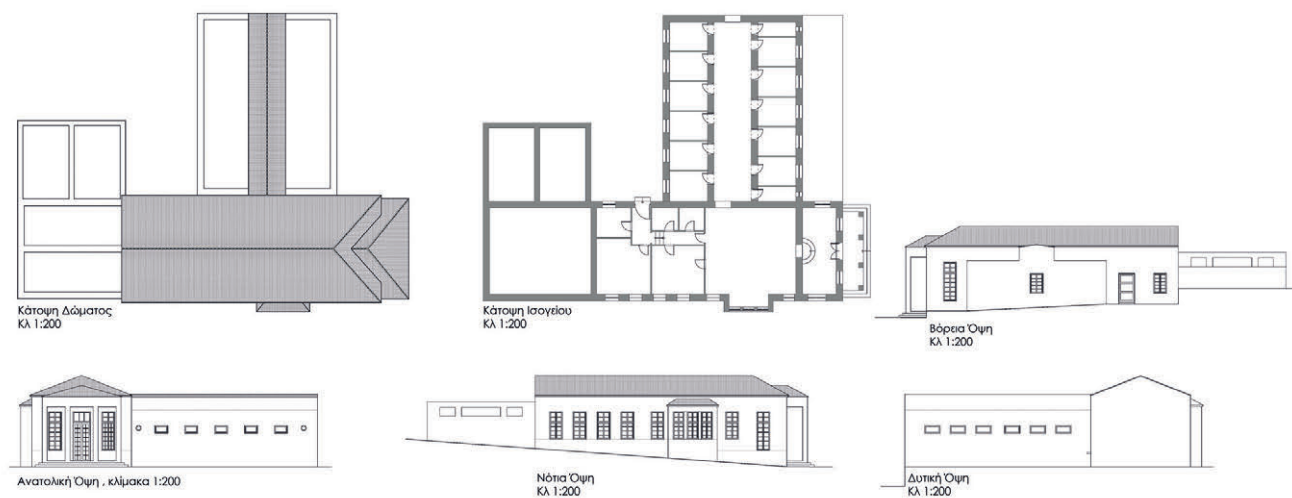
4 Κτήριο 4, πηγή σχεδίων: επίτοια προσωπική αποτύπωση

Διάφορα κτίρια σύγχρονα του Σάβητσα Παλλάς, χτισμένο το 1909, ως βοηθητικός χώρος του ξενοδοχείου

1 Πηγή: επίτοια προσωπική αποτύπωση

Ισόγειο κτηριακό συγκρότημα 300μ με έντακα λουτρώες για
αριστικά λουτρά, διατηρητέο (ΦΕΚ 12122/10-10-1996)
Η λειτουργία του έχει διακοπεί

κτήριο 2, εσωτερικό γυναικείων λουτήρων
πηγή: Δημήτρης Καμενής, πρώην Δήμαρχος Θερμής

κτήριο 1, δεύτερη είσοδος/έξοδος
πηγή: προσωπικό αρχείο

κτήριο 2, είσοδος στους γυναικείους λουτήρες
πηγή: προσωπικό αρχείο

κτήριο 1, νότιοανατολική άποψη κτηρίου
πηγή: Δημήτρης Καμενής, πρώην Δήμαρχος Θερμής

κτήριο 2, είσοδος στους γυναικείους λουτήρες
πηγή: προσωπικό αρχείο

κτήριο 3, βόρεια όψη
πηγή: προσωπικό αρχείο

κτήριο 1, δεύτερη είσοδος/έξοδος
πηγή: προσωπικό αρχείο

κτήριο 3, δυτική όψη
πηγή: προσωπικό αρχείο

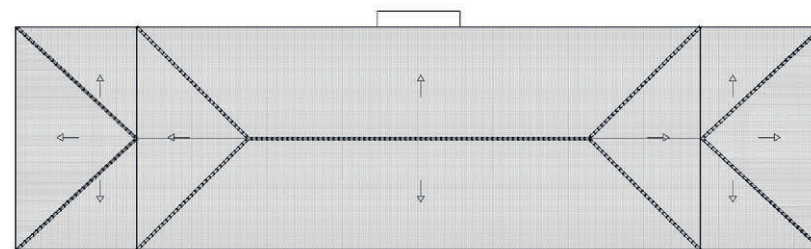
κτήριο 4, νότια όψη
πηγή: προσωπικό αρχείο

ενδιάμεσος χώρος μεταξύ Σάρλιτσα και γύρω κτηρίων
πηγή: προσωπικό αρχείο

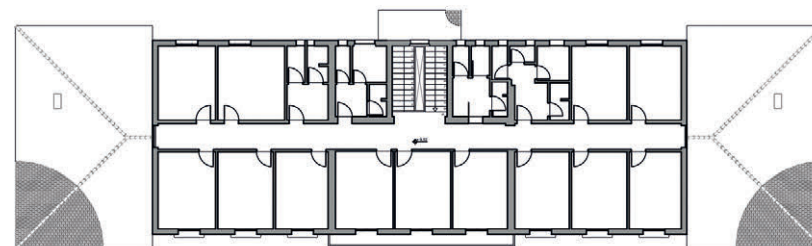
Ανατολική Όψη , κλ 1:200

Κάτοψη Δώματος , κλ 1:200

Δυτική Όψη , κλ 1:200

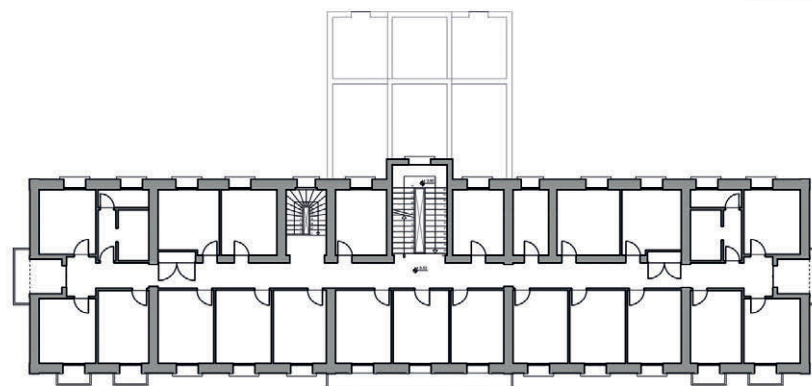
Κάτοψη Β ορόφου, κλ 1:200

Βόρεια Όψη, κλ 1:200

ιστορικά στοιχεία:

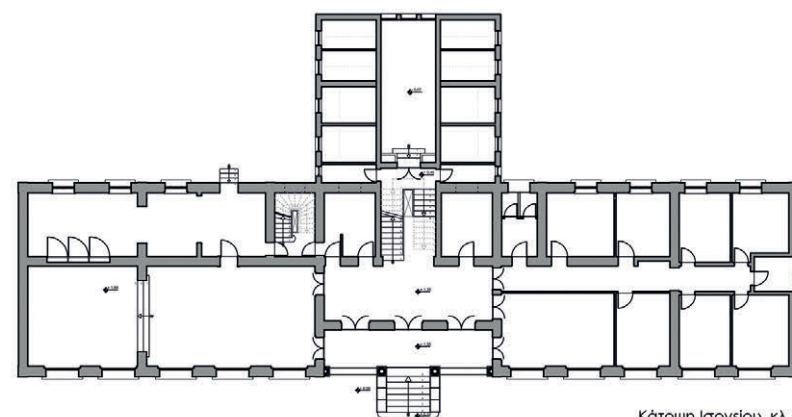
- 1908 Κατασκευή των λουτρικών εγκαταστάσεων
- 1909 Κατασκευή του Σάρλιτζα Παλλάς, ιδιοκτησία του Χασάν εφέντη Μολλά Μουσταφά
- 1923 - 1925 Νέος ιδιοκτήτης του Σάρλιτζα Παλλάς γίνεται το Ελληνικό Δημόσιο και αμέσως μετά η Εθνική Τράπεζα λόγω της Μικρασιατική Καταστροφής
- 1924 Επέκταση των εγκαταστάσεων του Σάρλιτζα Παλλάς
- 2933 Αγορά του ξενοδοχειακού συγκροτήματος από το Τ.Σ.Α.Υ.
- 1936 Α' Επέκταση του Σάρλιτζα: επεκτείνεται το ισόγειο και ο πρώτος όροφος
- 1952 - 1965 Β' επέκταση του Σάρλιτζα: Το Σάρλιτζα παίρνει τη σημερινή του μορφή με την κατασκευή τρίτου ορόφου και λουτρών στο πίσω μέρος του ισόγειου και κατασκευάζεται επιπλέον ισόγειο κτίσμα οκτώ μικρών διαμερισμάτων
- 1980 Οριστικό κλείσιμο του ξενοδοχειακού συγκροτήματος ύστερα από πολυετή φθορά και αμέλεια

Κάτοψη Α ορόφου, κλ 1:200

Ανατολική Όψη , κλ 1:200

Κάτοψη Ισογείου, κλ 1:200

- Αρχική κατασκευή, 1909
- Α επέκταση, 1936
- Β' επέκταση, 1952 - 1965

πηγή σχεδίων: ίδια επεξεργασία

πηγή σχεδίων: "Ξενοδοχείο Sarlidje Palace", διπλωματική εργασία μεταπτυχιακού προγράμματος συντήρησης και αποκατάστασης ιστορικών μνημείων και συνόλων, Απανωμερική Ειρήνη, 2008

ΜΥΤΙΛΗΝΗ - ΘΕΡΜΗ

ΑΔΕΛΦΟΙ ΧΟΥΤΖΑΙΟΥ - ΜΥΤΙΛΗΝΗ

άποψη της Σάρλιτζα από τον δρόμο

Hôtel Sarlidjé Palace
MÉTÉYLIN (Thermi).

مَدِينَةُ صَارْلِيْجَةَ بِالْأَسْرُوتِ

άποψη της Σάρλιτζα από τον υδροβιότοπο

ΜΕΓΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΘΕΡΜΗΣ

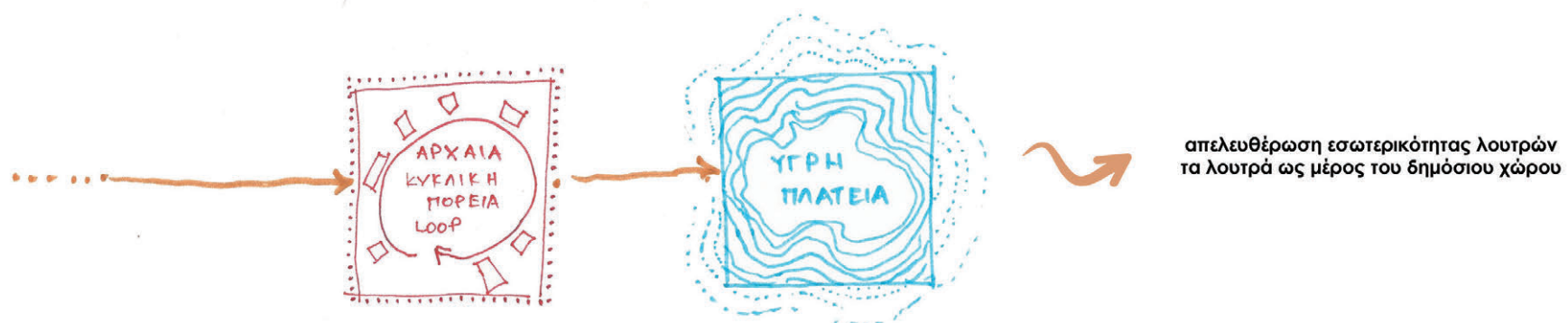
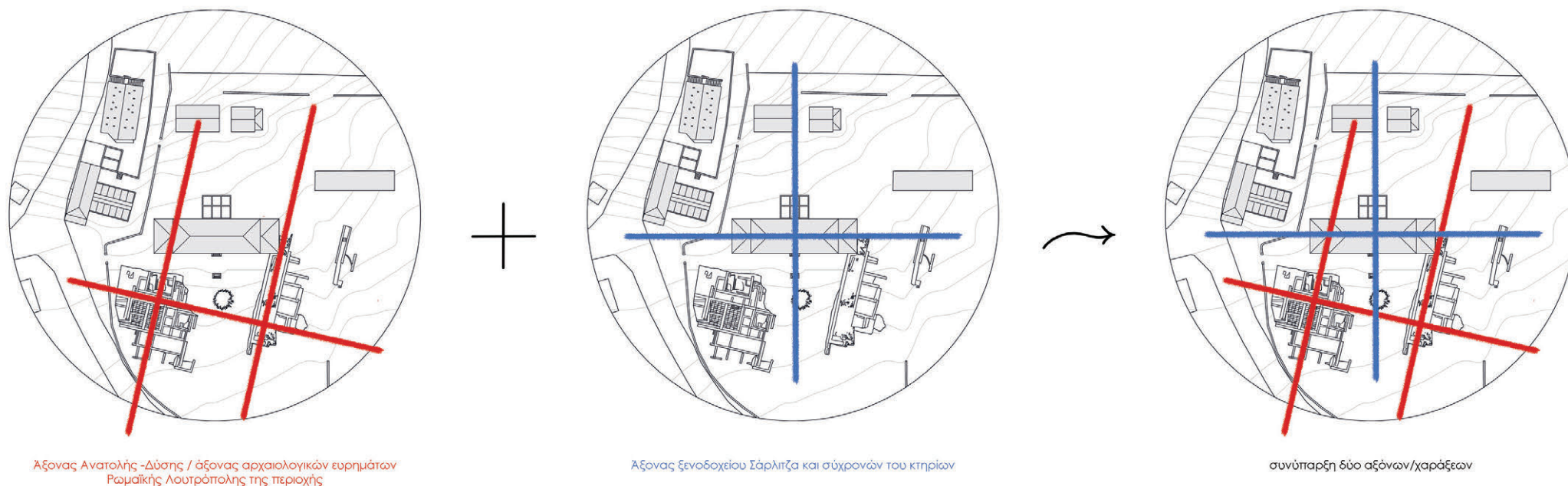
SARLITZE PALACE

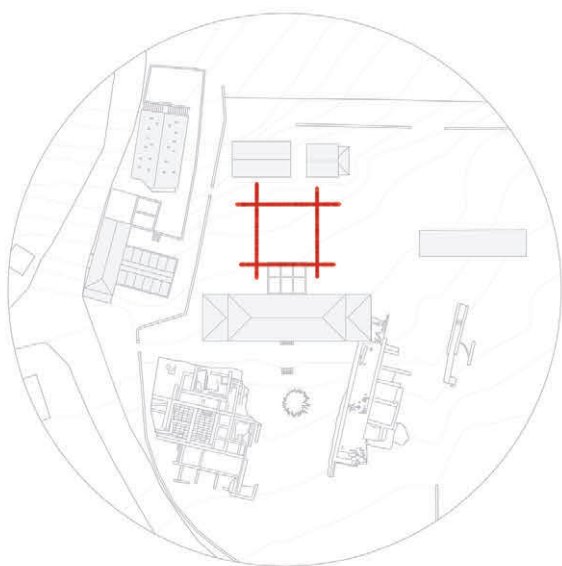
مَدِينَةُ صَارْلِيْجَةَ بِالْأَسْرُوتِ

Ιστορικές φωτογραφίες και διαφημίσεις του Σάρλιτζα Παλλάς
πηγή: προσωπικό αρχείο Δημητρίου Καμμενή

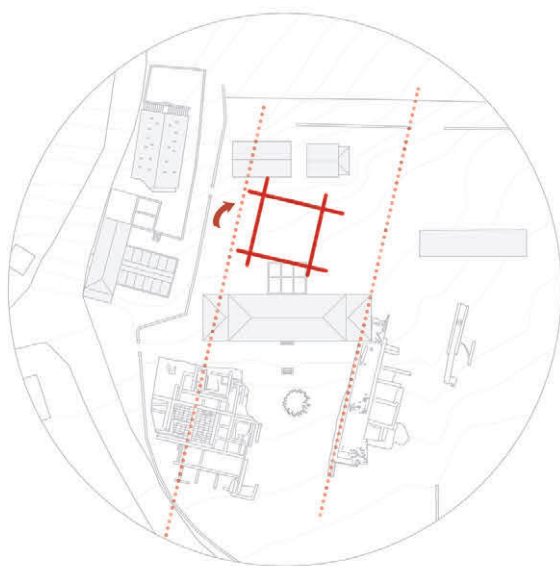

7. Πορεία ιδέας : διαγραμματική εξέλιξη ιδέας

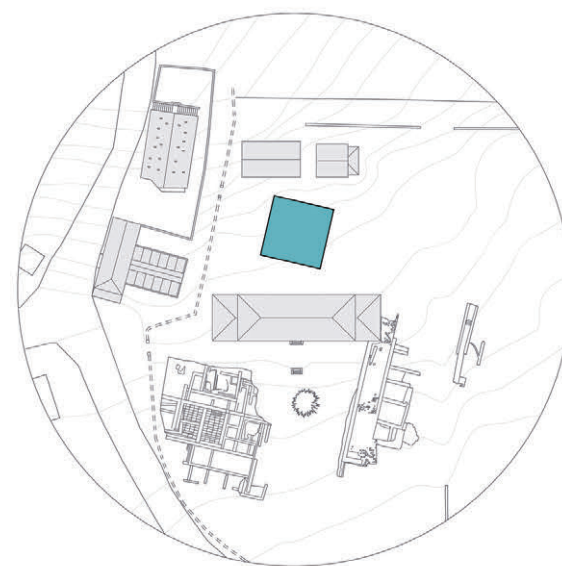

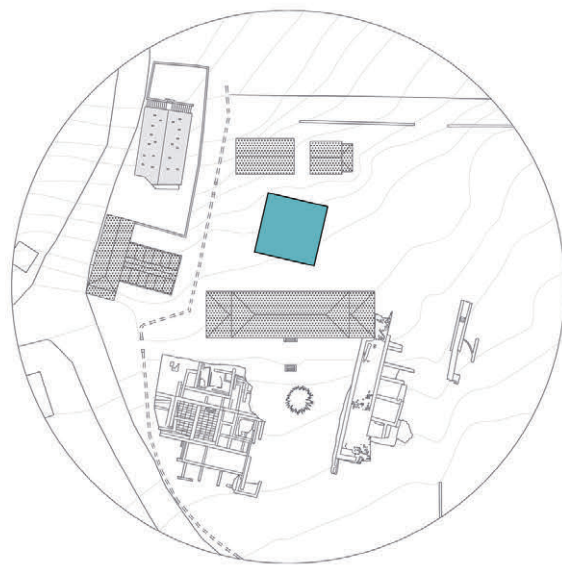
βασική χάραξη πισίνας στο μέσον της "πλατείας" που σχηματίζουν τα υπάρχοντα κτήρια

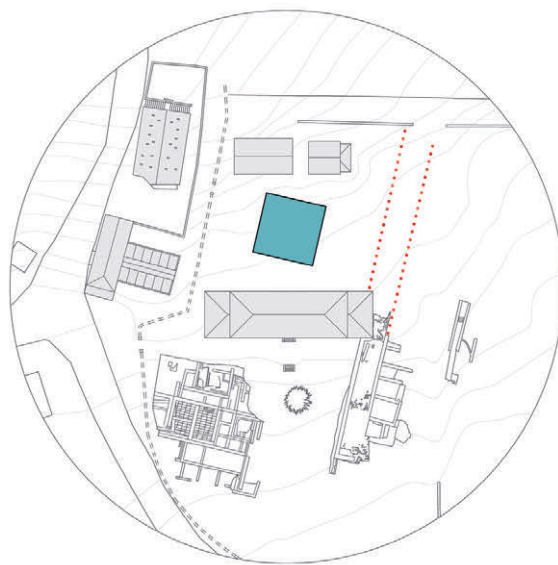
στροφή χάραξης στον άξονα των Ρωμαϊκών ευρημάτων, προσανατολισμού Ανατολής-Δύσης

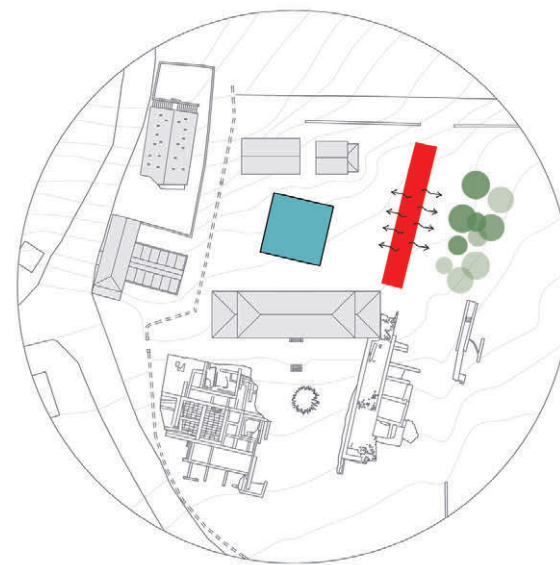
τελική χωροθέτηση πισίνας

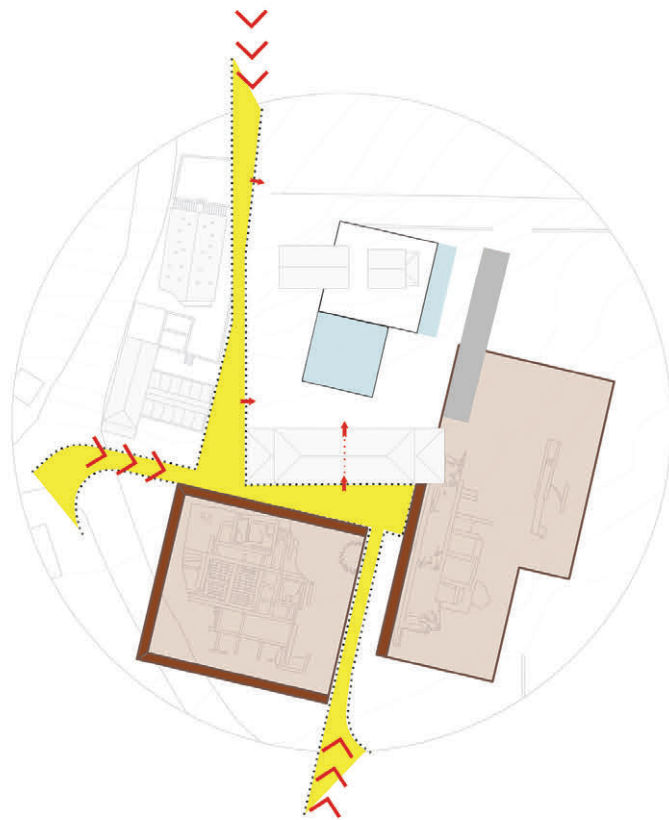
αξιοποίηση και επανάχρηση του υπάρχοντος κτηριακού δυναμικού, μετά από ενέργειες μελέτης αποκατάστασης, ενίσχυσης και στρέωσης τους.

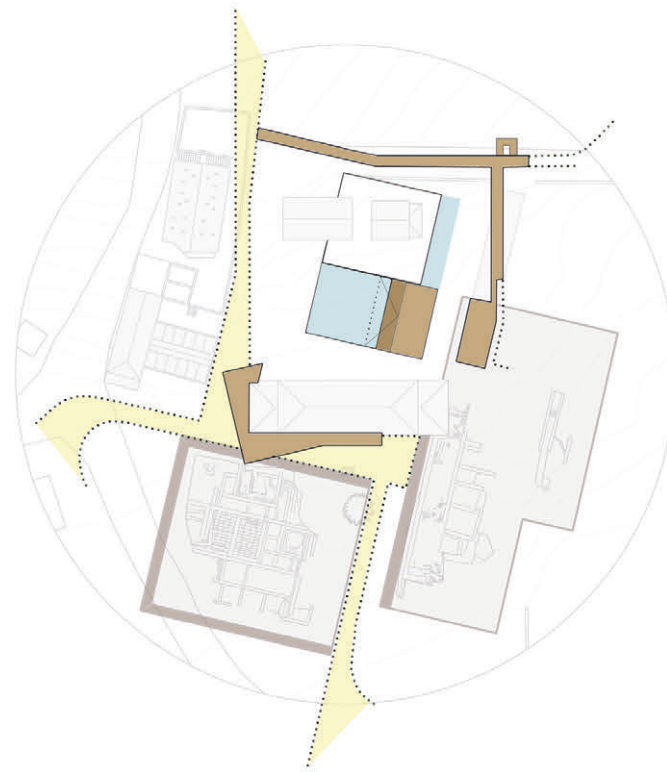
κλείσιμο "πλατείας", δημιουργία "αγκαλιάς συνέχιση χάραξης ρωμαϊκού δρόμου ως υπενθύμιση της ρωμαϊκής λουτρόπολης πάνω στην οποία πάτησε το Σάβλιτζα

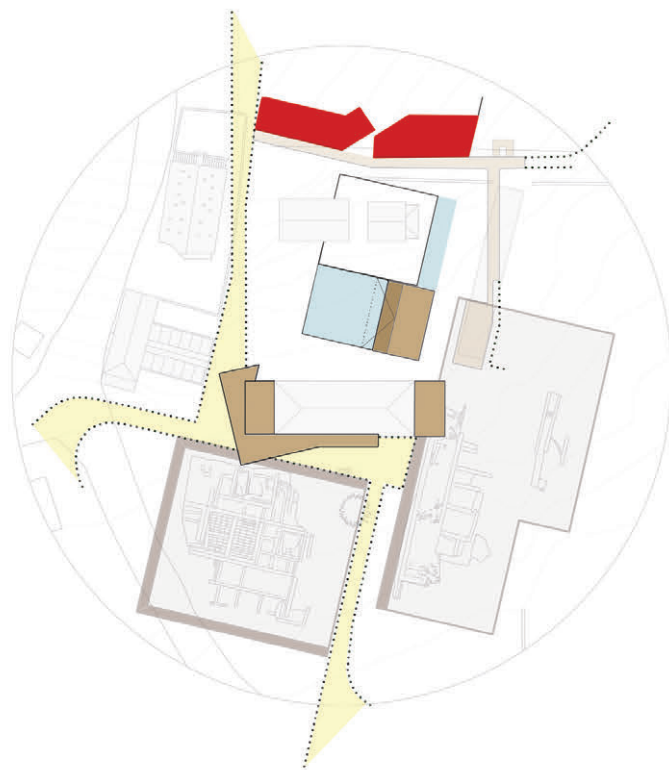
χρήση που μπορεί να αποτελέσει διαπερατό στο μάτι όριο χώρος γυμναστικής ή "νέα παλαίστρα" άμεση σχέση με την πισίνα-υγρή πλατεία και τη φύση

οριοθέτηση αρχαιολογικών ευρημάτων ως "σκάμα" με χρήση κεκλιμένων τοιχείων με επένδυση corten εξωτερικές και εσωτερικές εισοδοι που δημιουργούνται στο συγκρότημα -> "πεζοδρόμιο" περνάει μέσα από το θέμα δίνοντας του ακόμη πιο δημόσιο χαρακτήρα

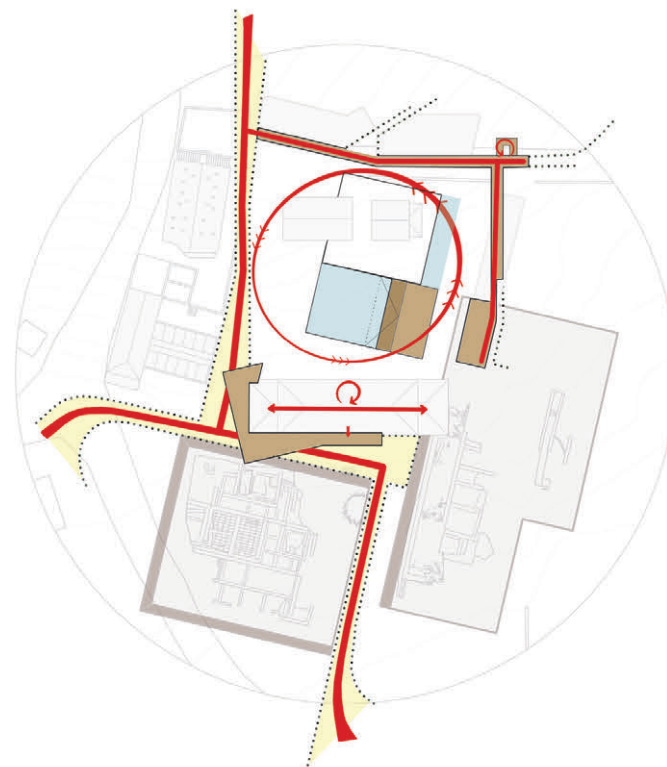

προσθήκη υπερυψωμένων διαδρομών και πλατείας ,μέσω των οποίων περιηγείσαι πάνω από τα αρχαιολογικά ευρήματα και γύρω από την υγρή πλατεία . Στη συμβολή των δύο ξύλινων διαδρομών τοποθετείται κλιμακοστάσιο με ανελκυστήρα ως διανομέας της κάθετης κίνησης αλλά και ως παρατηρητήριο με κίτρινο χρώμα οι επίγειες διαδρομές/ διανομές κινήσεων του συγκροτήματος

προσθήκη υπόσκαφου όγκου ως εσωτερικές λουτρικές εγκαταστάσεις. Τοποθέτηση σε εκείνο το σημείο για εκμετάλλευση των υψομετρικών διαφορών. Μικρά κανάλια κατά μήκος της κίνησης ως υπενθύμιση του νερού

Υπόσκαφο--> βύθιση

διάγραμμα κινήσεων

8. Κτηριολογικό πρόγραμμα

Υπάρχοντα κελύφη

Νεοκλασσικό κτήριο:

- χώροι υποδοχής/αναμονής:	44μ ²
- φουαγιέ:	17μ ²
- ιατρικοί χώροι:	90μ ²
- αποδυτήρια :	15μ ²
- χώροι υγιεινής:	13μ ²
- αποθηκευτικοί χώροι :	7μ ²
- χώροι κίνησης :	40μ ²
συνολο:	230μ²

Κτήριο Σάρλιτσα:

- χώροι υποδοχής/αναμονής:	100μ ²
- φουαγιέ:	27μ ²
- χώρος πολλαπλών χρήσεων:	109μ ²
- βιβλιοθήκη:	90μ ²
- γραφεία/διοίκηση :	23μ ²
- αναγνωστήρια/εργαστήρια Η/Υ :	70μ ²
- αίθουσες σεμιναρίων/ παιδικό τμήμα :	117μ ²
- κουζίνα :	26μ ²
- εστίαση/αναψυχή:	120μ ²
- εξωτερικοί χώροι εστίασης/αναψυχής:	90μ ²
- χώροι υγιεινής:	48μ ²
- αποθηκευτικοί χώροι :	22μ ²
- χώροι κίνησης :	102μ ²
συνολο:	887μ²

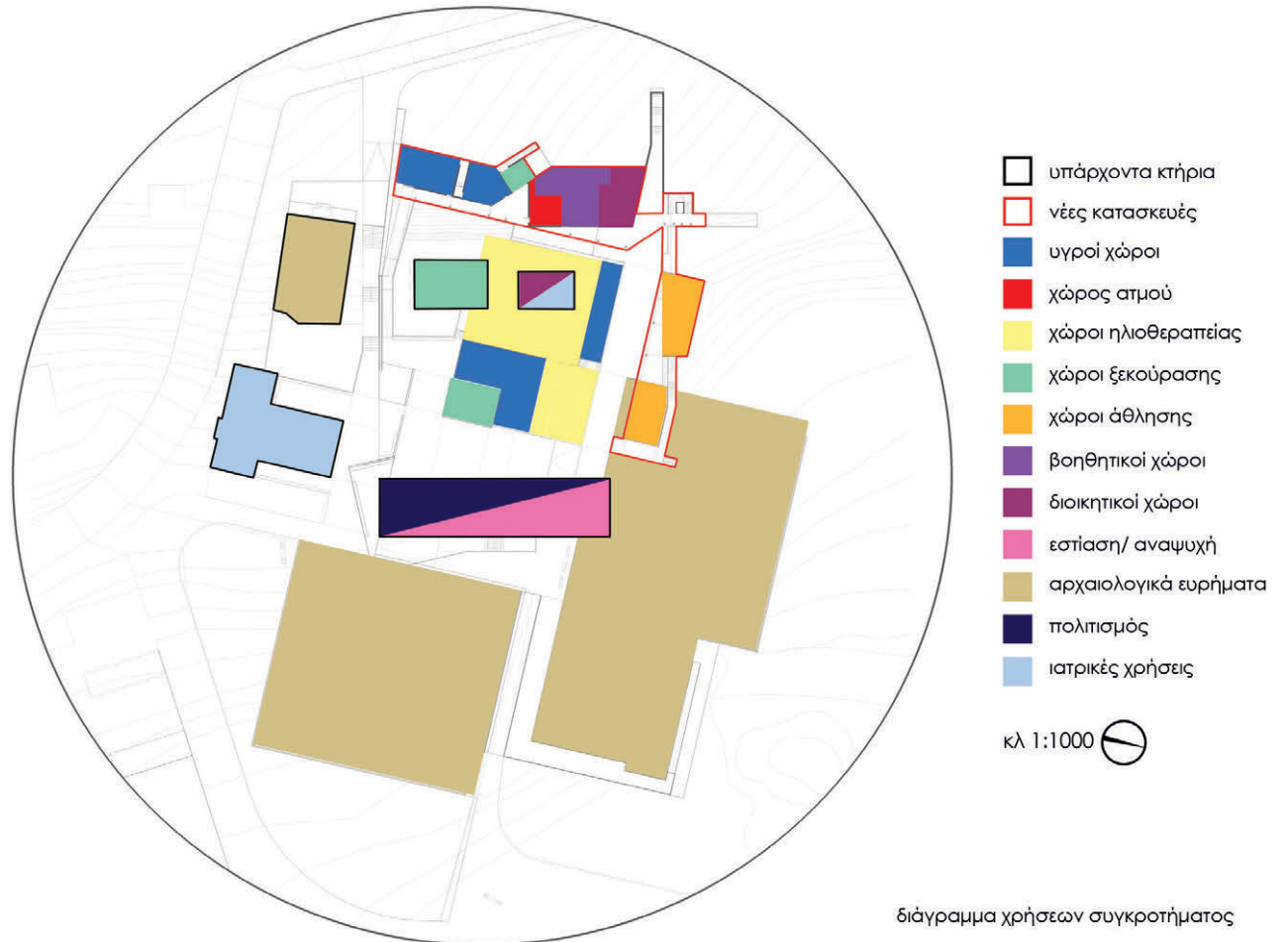
Μονώροφο και Διώροφο πίσω κτήρια:

- χώροι υποδοχής/αναμονής:	12μ ²
- χώροι ξεκούρασης/χαλάρωσης :	48μ ²
- γραφεία/διοίκηση :	12μ ²
- ιατρικοί χώροι:	15μ ²
- αποδυτήρια :	14μ ²
- χώροι υγιεινής:	25μ ²
συνολο:	126μ²

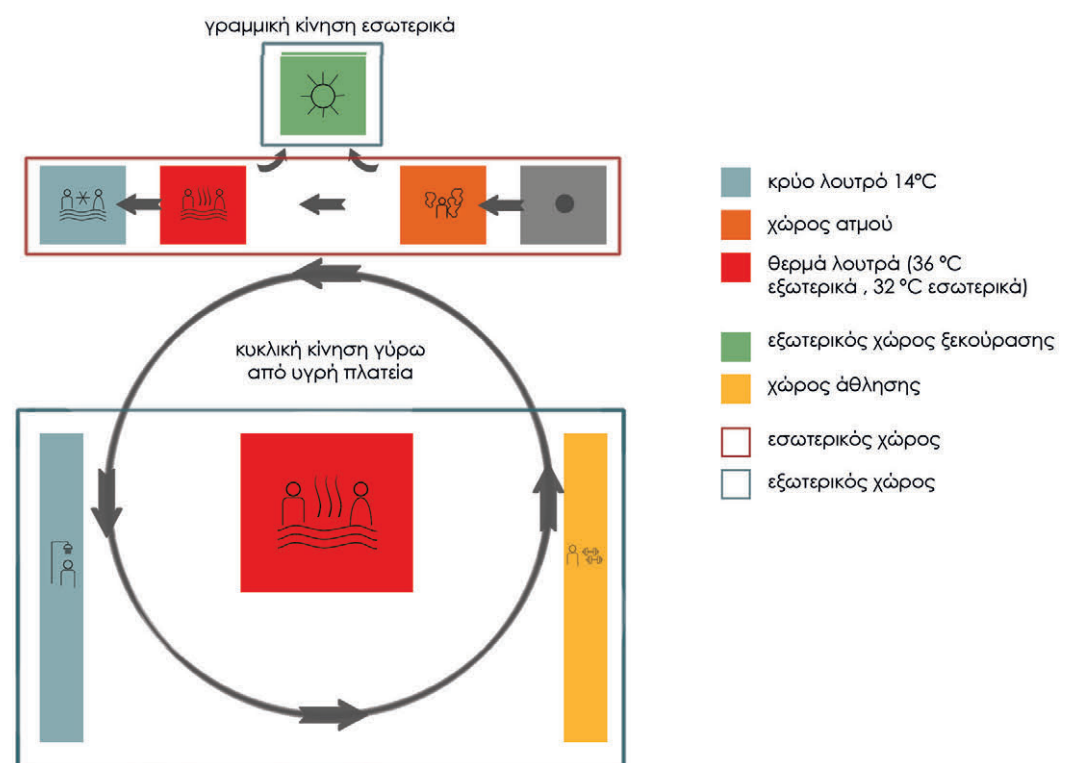
Νέα κτήρια

Υπόσκαφο κτήριο και ξύλινη κατασκευή:

- χώροι υποδοχής/αναμονής:	53μ ²
- σάουνα:	20μ ²
- θερμά λουτρά:	46μ ²
- ψυχρά λουτρά:	62μ ²
- ενδιάμεσοι χώροι:	43μ ²
- χώροι άθλησης:	150μ ²
- αποδυτήρια :	52μ ²
- χώροι υγιεινής:	22μ ²
- αποθηκευτικοί χώροι :	20μ ²
συνολο:	594μ²

διάγραμμα χρήσεων συγκροτήματος

9. Σχέδια

masterplan

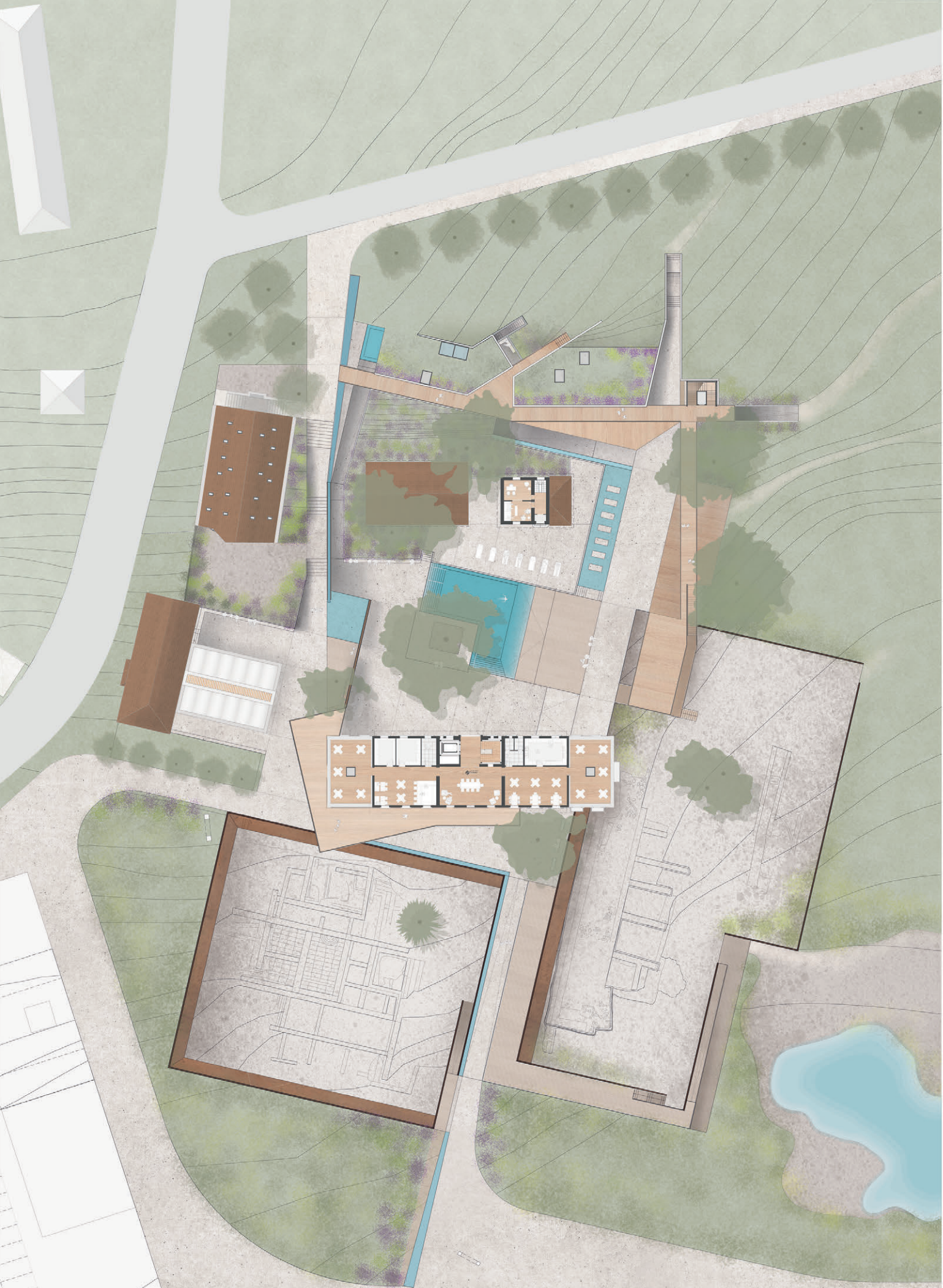

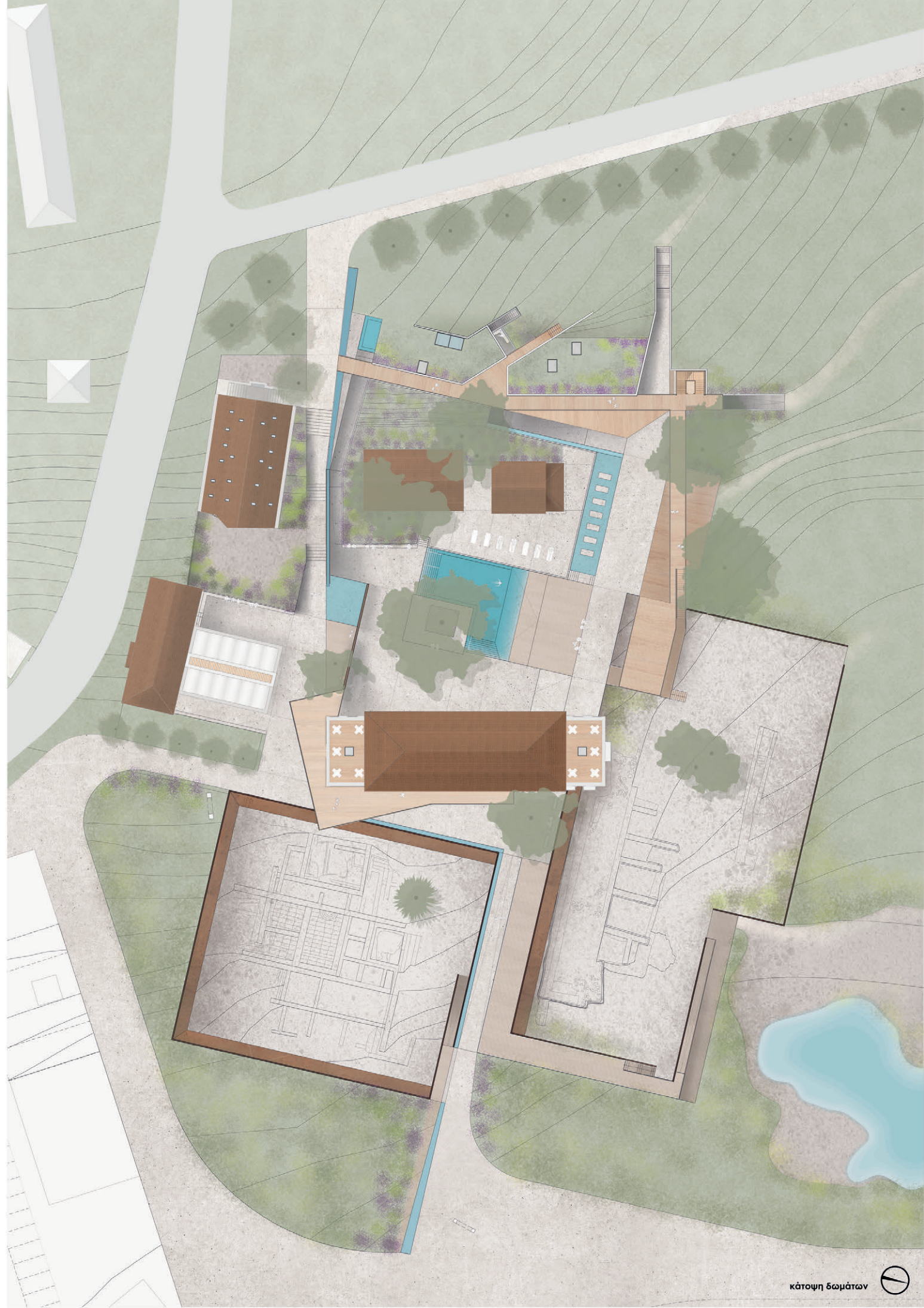
υπόμνημα

- περίπατοι από και προς την περιοχή μελέτης
- υφιστάμενος χώρος στάθμευσης
- υπάρχων χώρος με αρχαιολογικά ευρήματα

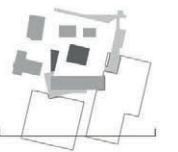

τομή α-α κλίμακα 1:200

τομή β-β κλίμακα 1:200

τομή γ-γ κλίμακα 1:200

τομή 6-6 κλίμακα 1:100

τομή ε-ε κλίμακα 1:100

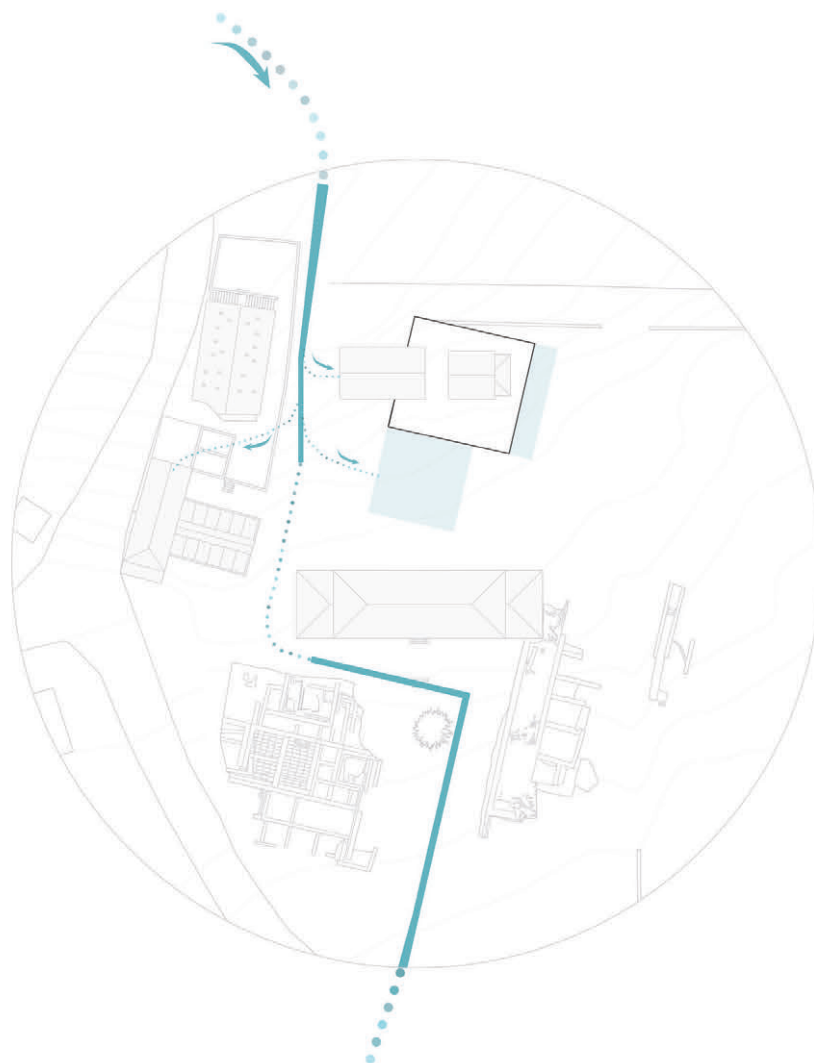

ροϊκή κατάσταση

Κανάλι που ξεκινάει από το ψηλότερο σημείο του οικοπέδου και ακολουθεί τη βασική κίνηση εισόδου-εξόδου μέσα στο οικόπεδο, μέχρι να καταλήξει στη δεύτερη κεντρική είσοδο/έξοδο.

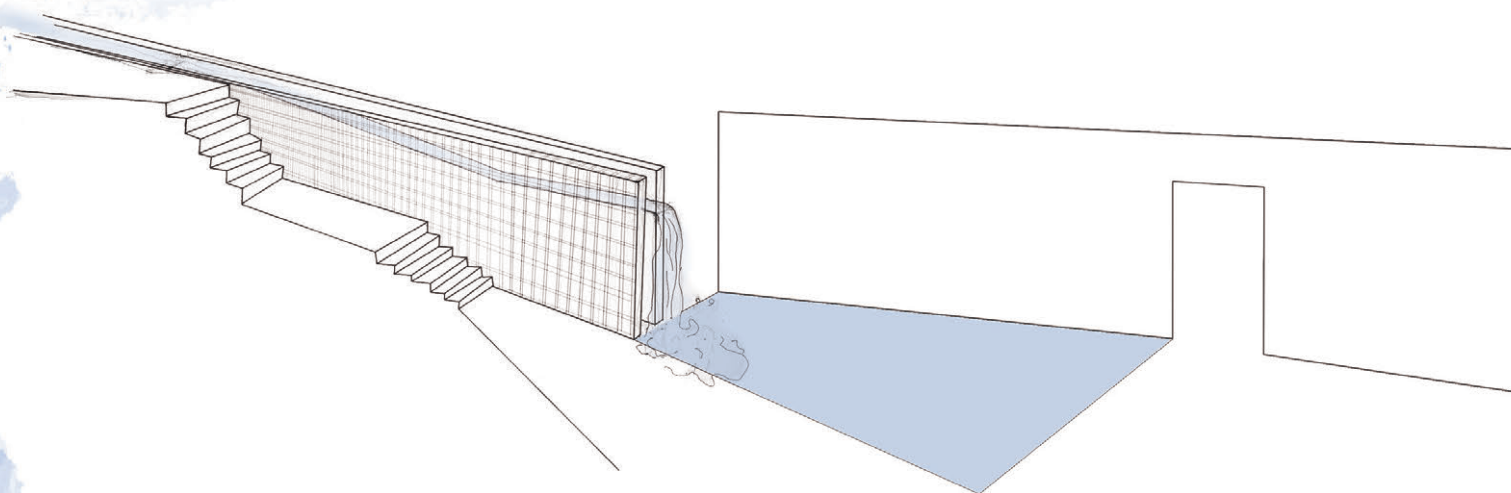
Ξεκινάει ως κανάλι συνεπίπεδο με τη γη και στην πρώτη "στάση" του καταλήγει σε μικρό καταρράκτη που πέφτει από τα 2 μέτρα σε μία μικρή λίμνη δίπλα από την καφασωτή πύλη που σε εισάγει στην υγρή πλατεία.

Εκτός από κανάλι δρομικό κανάλι παράλληλα σε δεύτερο επίπεδο υπογείως αποτελεί και το βασικό αγωγό διανομής του ιαματικού νερού στο οικόπεδο.

10. Διαγράμματα α. Ανάλυση υγρών στοιχείων

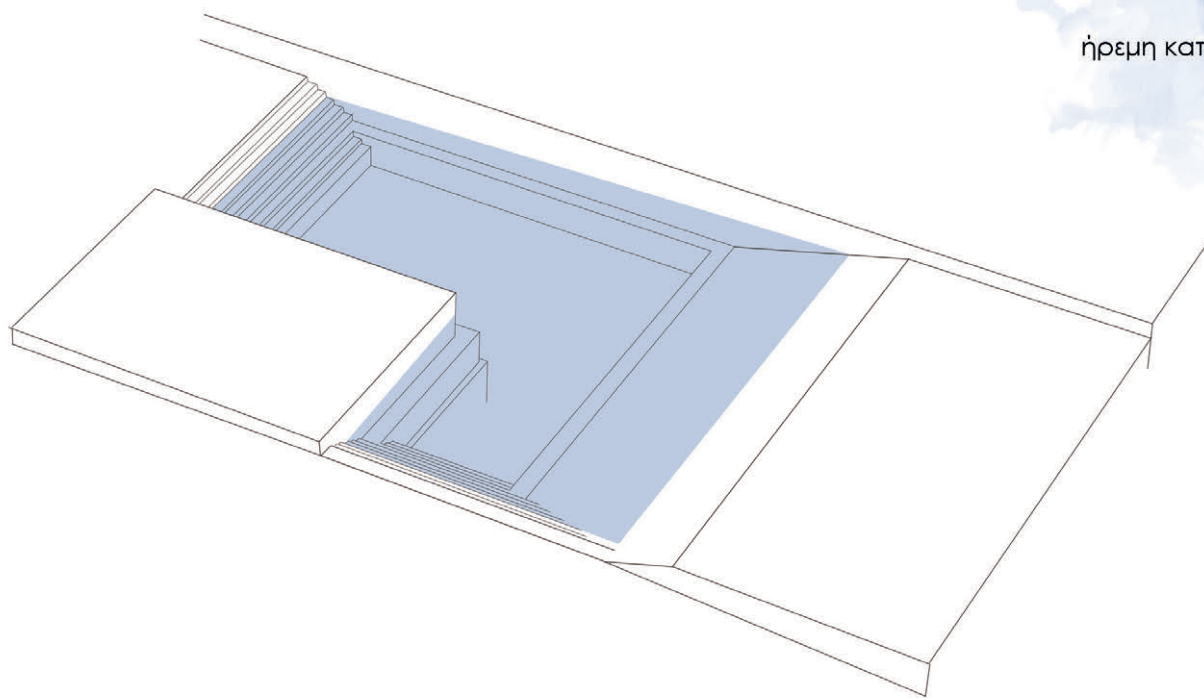
εκρηκτική κατάσταση

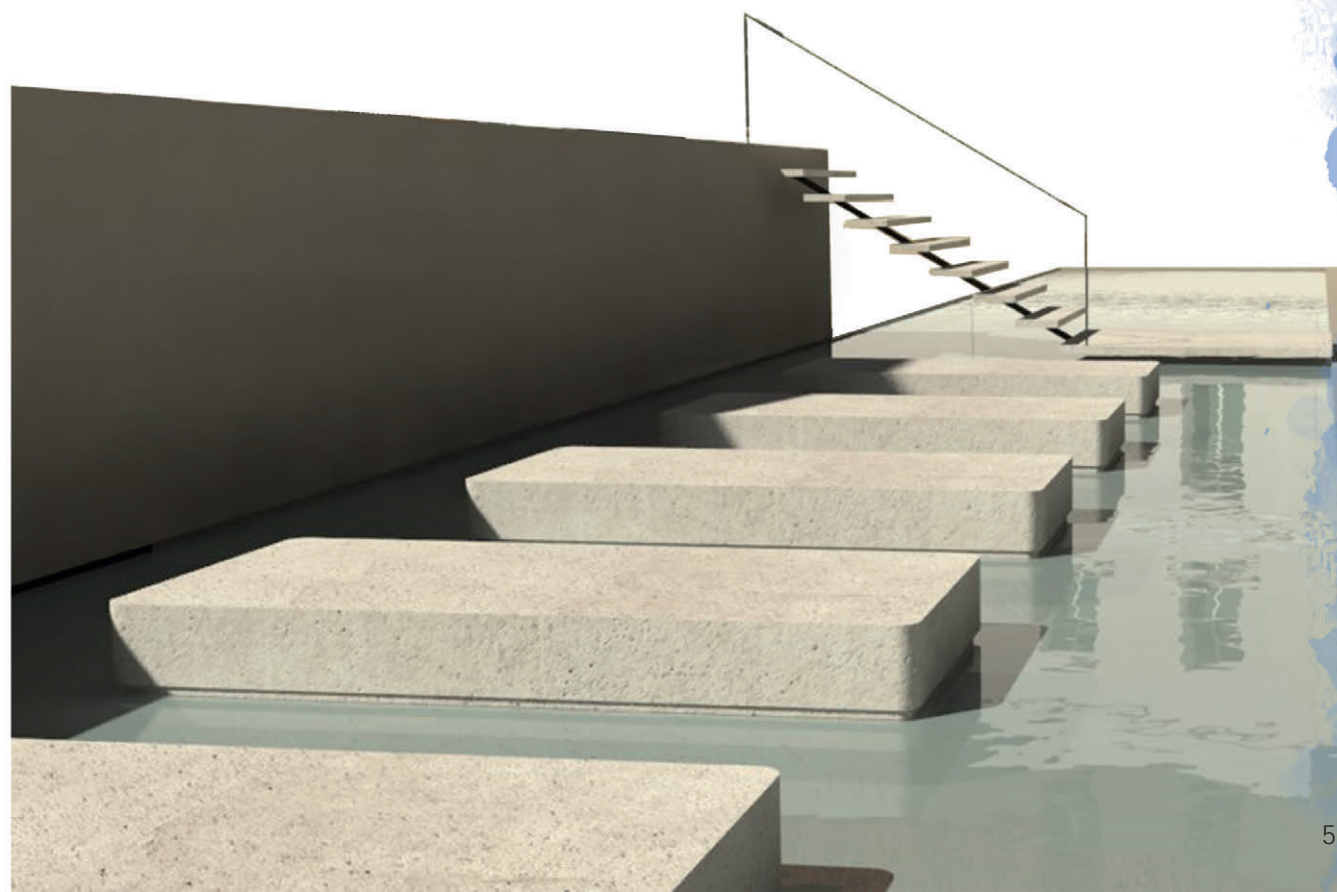
καταρράκτης που πέφτει από τα 2 μέτρα σε μία μικρή λίμνη δίπλα από την καφασωτή πύλη που σε εισάγει στην υγρή πλατεία.

Η πύλη έχει τριπλή χρήση αφού εκτός από πύλη, λειτουργεί και ως σημείο πληροφοριών από την πλευρά της διαδρομής, αλλά και ως υγρός τοίχος με ντουζιέρες από την πλευρά της πλατείας, που εξυπηρετεί τους λουόμενους

ήρεμη κατάσταση

η κεντρική πισίνα με ανανεώσιμο ιαματικό νερό, λειτουργεί ως δεξαμενή εμφύσησης για τους επισκέπτες του συγκροτήματος

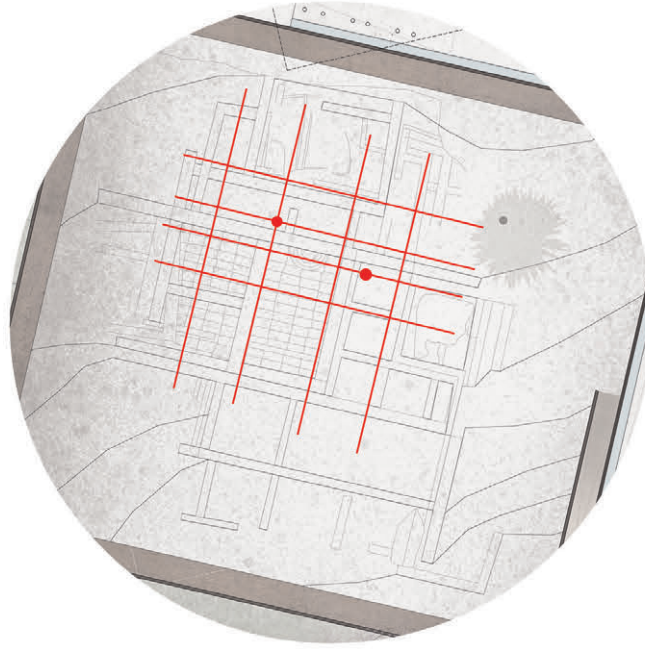

10β. Οικοδομικές λεπτομέρειες

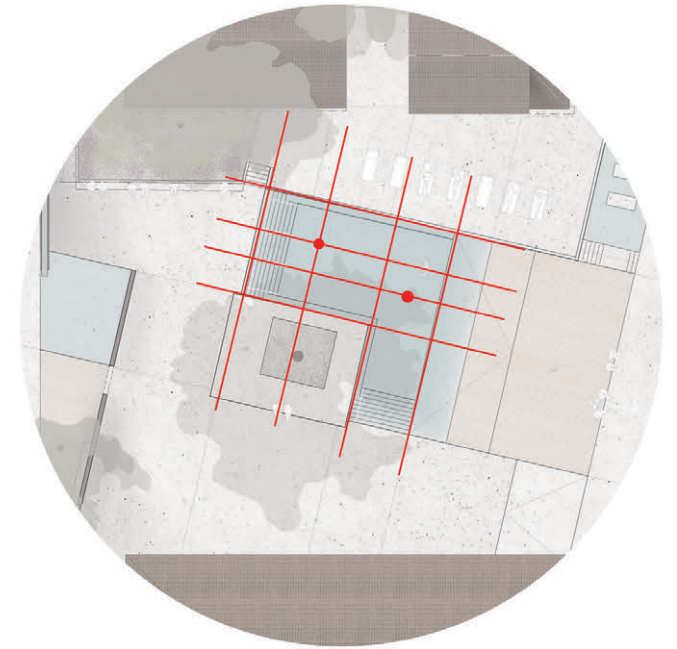
- υπαρξη αρχαιοτήτων κάτω από την πισίνα:
- σχεδιασμός πισίνας με κρυστάλλινο πυθμένα με σκοπό τη θέαση των αρχαιοτών

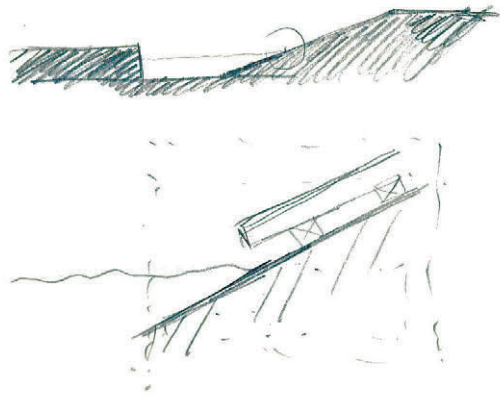

- σχεδιασμός κατάλληλου φέροντος οργανισμού ικανού να φέρει τα βαριά φορτία της δεξαμενής και να θεμελιώνεται στα λιγότερα δυνατά σημεία, χωρίς να βλάπτει τα αρχαιολογικά ευρήματα

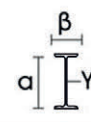

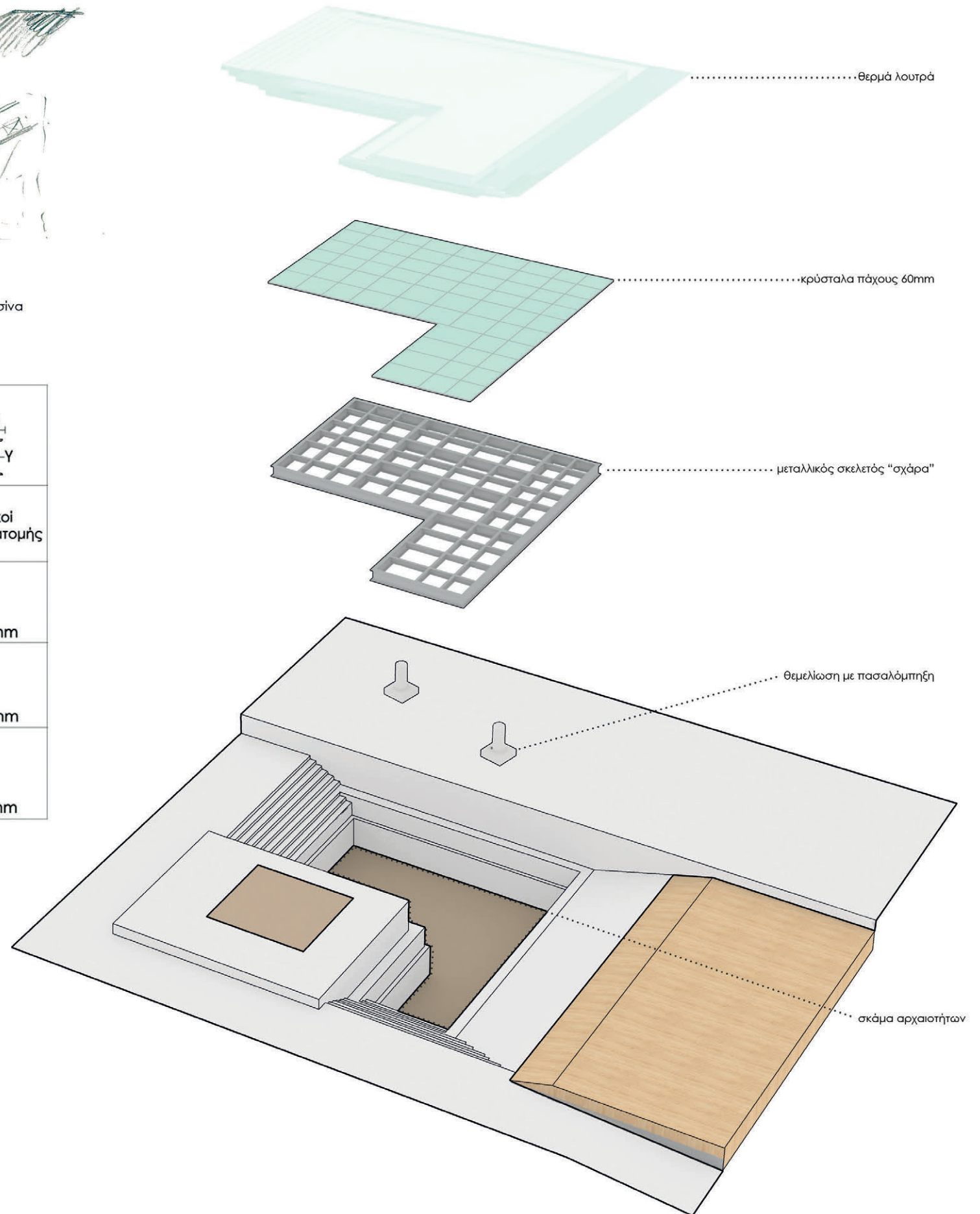
- σχεδιασμός ιδανικού κανάβου του φέροντος οργανισμού που δεν βλάπτει τα αρχαιολογικά ευρήματα
- εφαρμογή κανάβου στη δεξαμενή

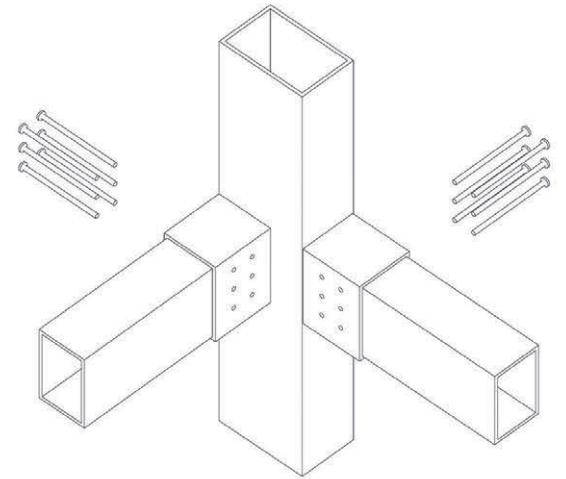
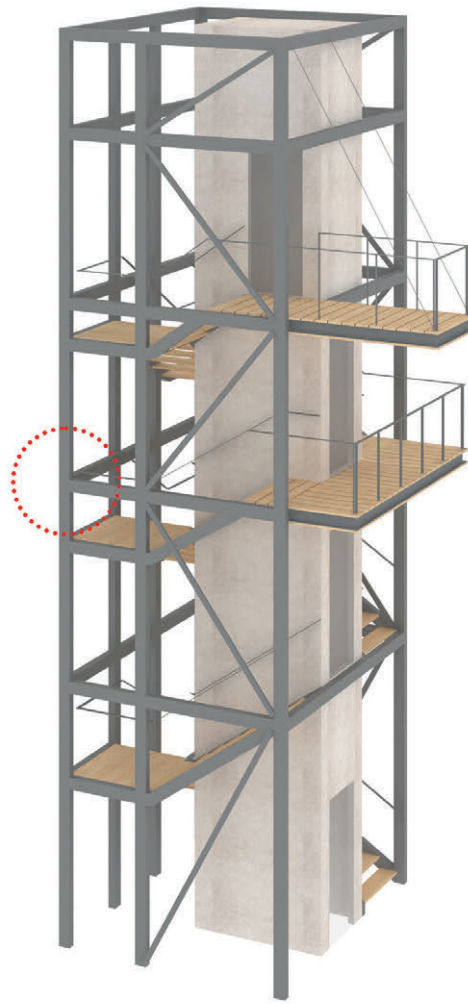
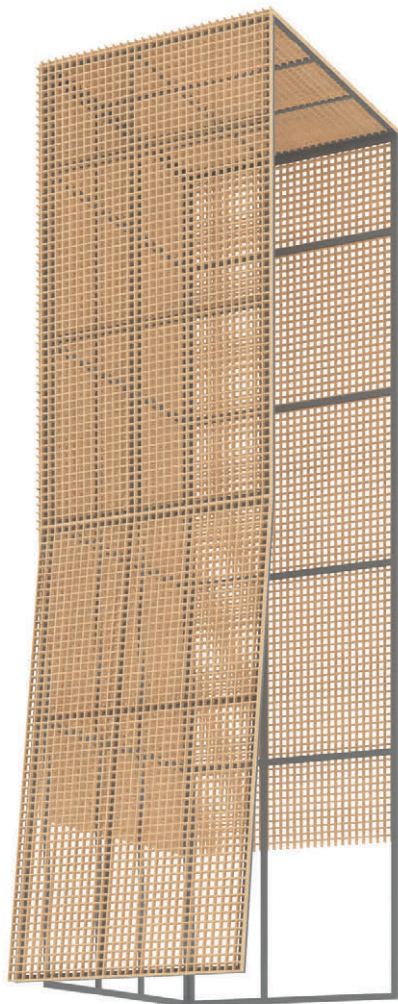

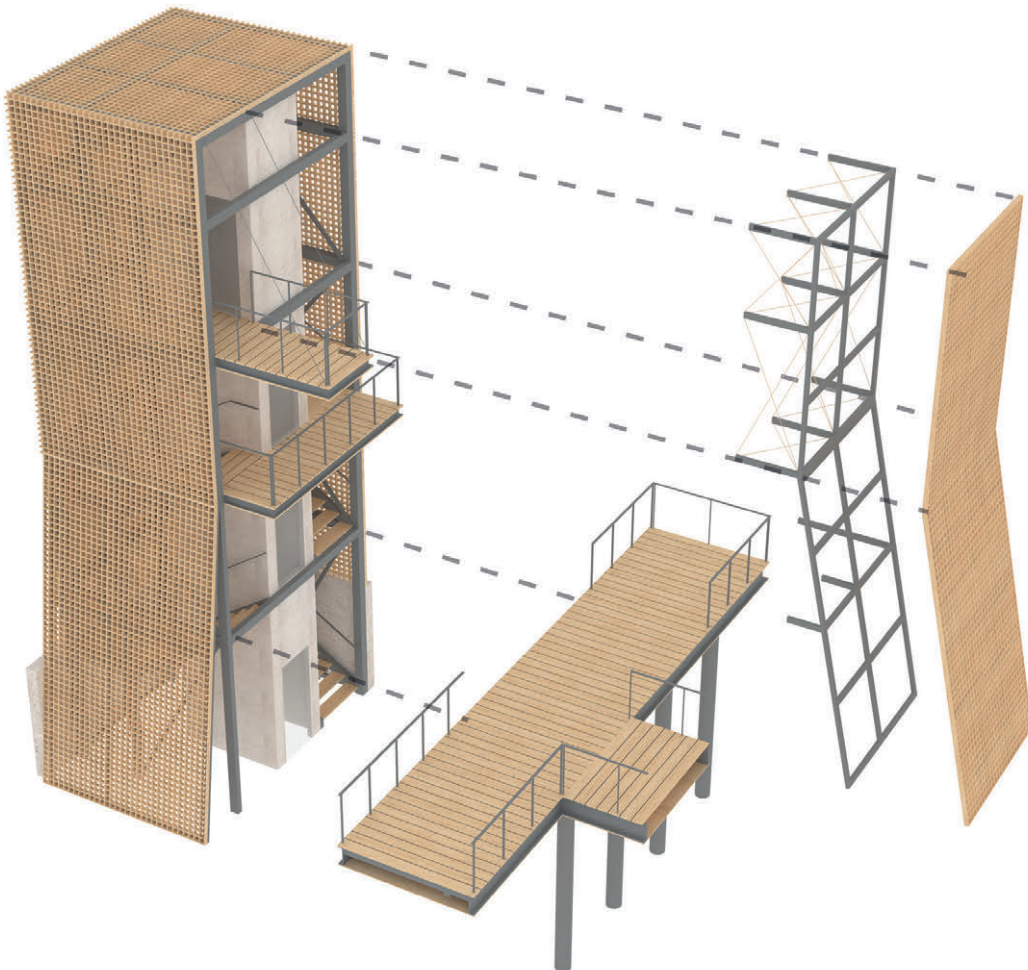
σκίτσο απόληξης ξύλινης πλατφόρμας στην πισίνα
πηγή: ίδια επεξεργασία

διατομή		
όνομα	Μεταλλικοί δοκοί διατομής IPE 450	Μεταλλικοί δοκοί διατομής IPE 240
a	450 mm	240 mm
β	190 mm	120 mm
γ	9,4 mm	6,2 mm

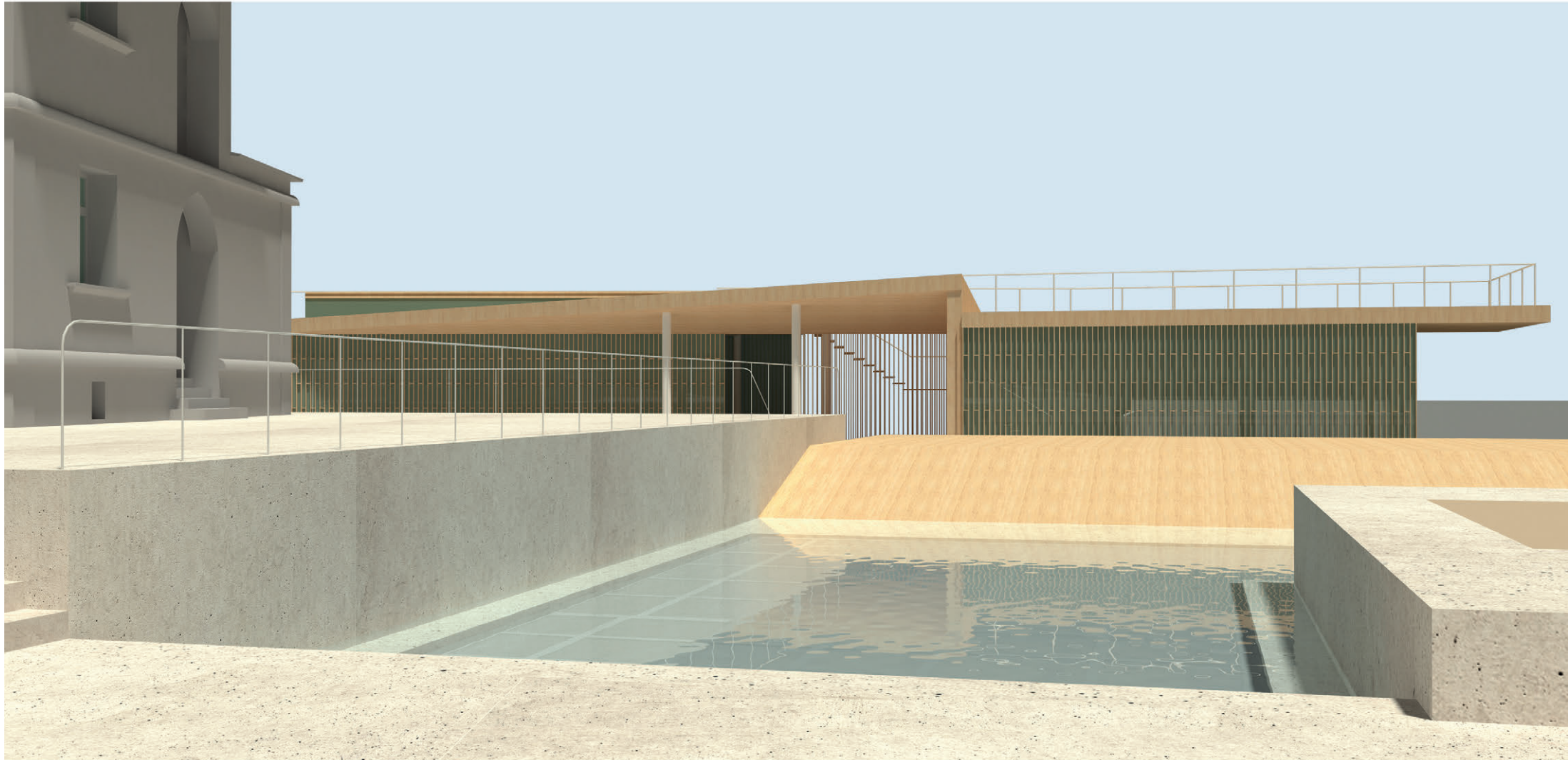
μεταλλικός κόμβος κλιμακοστασίου

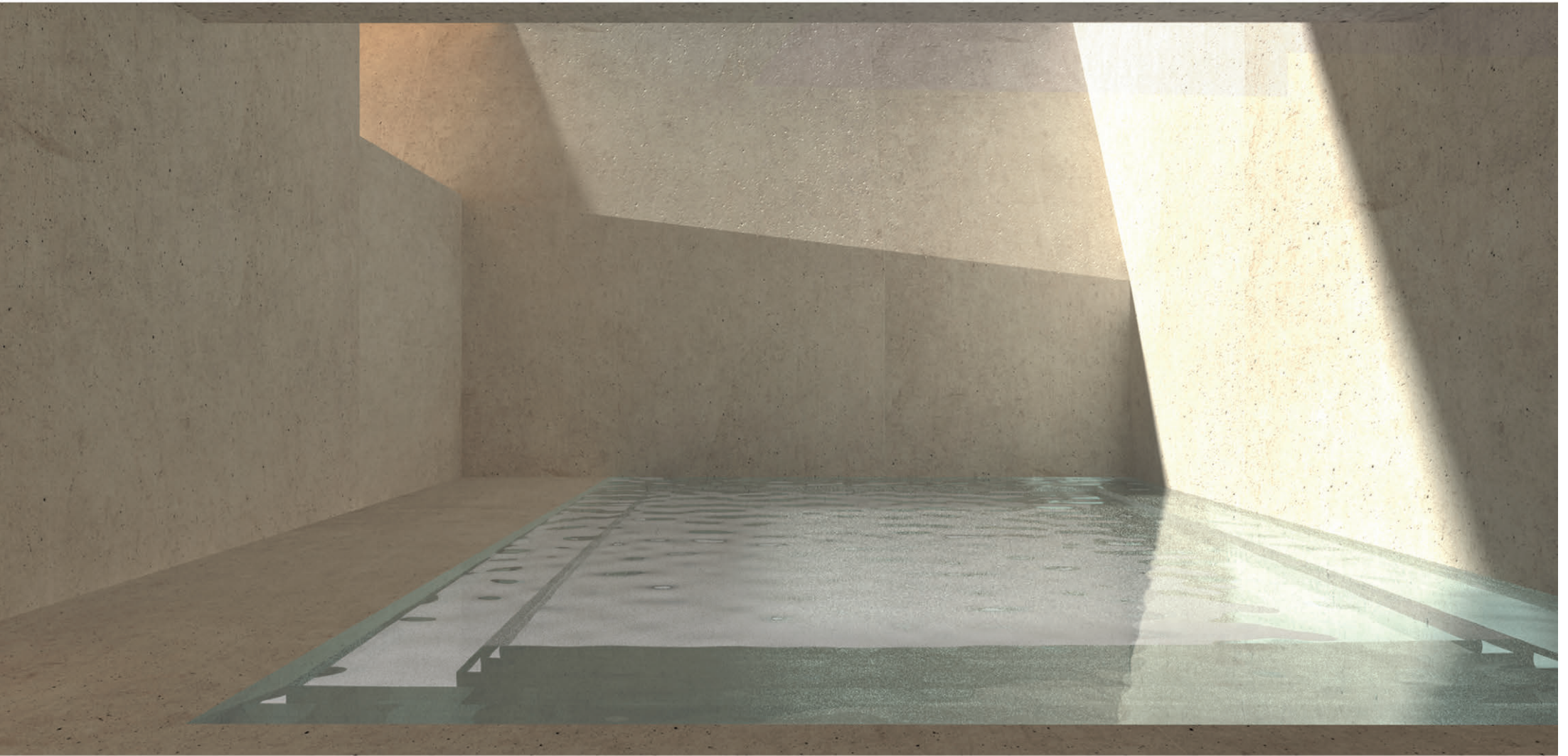

διατομή				
όνομα	Μεταλλικοί δοκοί διατομής "U"RN	Κοιλοδοκοί ορθογώνιοι	Κοιλοδοκοί ορθογώνιοι	Κοιλοδοκοί ορθογώνιοι
a	400 mm	220 mm	180 mm	80 mm
β	110 mm	140 mm	120 mm	40 mm
γ	14 mm	8 mm	8 mm	5 mm

11. Φωτορεαλιστικές απεικονίσεις

Σας ευχαριστώ πολύ

ιδιαίτερες ευχαριστίες στους καθηγητές , την
οικογένειά μου και τους φίλους μου που με
στήριξαν σε αυτό το ταξίδι.

